

**Nota van Beantwoording
MER Wind op Land**
Provincie Noord-Holland

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0490690.100
concept
11 april 2025

www.anteagroup.nl

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland

projectnummer 0490690.100
concept
11 april 2025

Auteur(s)

N. Hagen
H. Lindeboom

Gecontroleerd

L. Runia

Opdrachtgever

Provincie Noord-Holland
T.a.v. Sector CSC (FIA)
Houtplein 33
2012 DE HAARLEM

datum	beschrijving	vrijgave
11 april 2025		J. Fuite

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Overzicht van de zienswijzen	9
3.	Beantwoording per zienswijze	10

Inleiding

Aanleiding

Om de energietransitie verder vorm te geven is ruimte nodig voor de plaatsing van extra windturbines. In de regio Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid wordt in een samenwerkingstraject tussen gemeenten, waterschappen, provincie, en netbeheerders momenteel gewerkt aan een herijking van de Regionale Energie Strategie. Deze herijking gaat over wijzigingen in de zoekgebieden voor zonne- en windenergie: welke zoekgebieden zijn er afgevallen en bijgekomen en wat is het effect van die wijzigingen in de opwekcijfers in beide regio's? In de RES-sen worden dus ook nieuwe en aangepaste zoekgebieden voor wind aangewezen.

De concept herijkingsdocumenten zijn begin 2024 opgesteld, vervolgens heeft bestuurlijk overleg met alle bestuurders uit de RES-regio's plaatsgevonden. Voor een aantal nieuwe zoekgebieden wind wordt nog participatie worden georganiseerd. De herijkte RES-sen zijn in 2024 per regio vastgesteld door de betrokken gemeenten en de waterschappen. Vaststelling door PS moet nog plaats vinden.

De herijkte RES-sen richten zich op de opgaven voor zonne- en windenergie op land tot 2030. In 2050 moet Nederland volledig overgestapt zijn naar het gebruik van hernieuwbare energiebronnen. Windenergie op zee zal een belangrijke bijdrage leveren aan de opgave. Maar ook op land zijn (nog meer) extra hernieuwbare bronnen nodig om te voldoen aan de verwachte toename aan energievraag in 2050. De provincie wenst daarom te onderzoeken of er extra zoekgebieden voor windturbines op de lange termijn in aanmerking kunnen komen. Gedacht kan worden aan zoekgebieden op industrieterreinen, kassengebieden en waterzuiveringen.

Mer-procedure

De herijking van de RES-sen zal leiden tot een wijziging van de provinciale omgevingsverordening. Hiertoe dient een mer-procedure te worden doorlopen. In de mer zijn de omgevingseffecten van de aangepaste en nieuwe zoekgebieden voor wind vanuit de herijkte RES-sen 2024 en de doorkijk naar extra zoekgebieden op de lange termijn in beeld gebracht.

De openbare kennisgeving in deze mer-procedure is verlopen in twee fasen.

In de eerste fase heeft de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zes weken ter inzage gelegen: van 24 juni tot en met 5 augustus 2024. In de NRD zijn het planvoornemen en de onderzoeksmethodiek van het milieueffectrapport (hierna MER) beschreven. Ook heeft de provincie betrokken bestuursorganen en wettelijke adviseurs geraadpleegd over de NRD. Op vrijwillige basis kan ook de Commissie mer om een advies op de reikwijdte en het detailniveau van het planMER worden gevraagd. Besloten is om geen vrijwillig advies te vragen. Het advies van de Commissie mer uit 2020 is nog breed toepasbaar voor dit planMER wind op land 2024 (zie paragraaf 1.2 van het MER). De provincie heeft zienswijzen en adviezen ontvangen van o.a. een aantal belangenorganisaties (LTO, NMF, Erfgoedvereniging Heemschut en Windalarm), een zienswijze van een bewoner binnen de provincie en een zienswijze van een windturbine ontwikkelaar. In de Nota van Beantwoording op de NRD is aangegeven hoe met deze zienswijzen en adviezen in het MER rekening wordt gehouden.

In de huidige, tweede fase van de openbare kennisgeving zijn het ontwerpbesluit en bijbehorend milieueffectrapport ter inzage gelegd. Deze stap is, in tegenstelling tot terinzagelegging van de NRD, wel verplicht onder de Omgevingswet bij een mer-procedure. Het ontwerpbesluit en MER hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen. Daarnaast heeft de provincie betrokken bestuursorganen en wettelijke adviseurs geraadpleegd over het MER. Ook is de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) om een advies gevraagd over het MER. Het advies van de Commissie mer is gepubliceerd op 15 mei 2025 en is terug te vinden op de website van de commissie mer (<https://www.commissiemer.nl/adviezen>) onder projectnummera3934ts. De adviezen van de Commissie mer zijn verwerkt in de definitieve versie van het MER. Onderstaand (in sub F) is de reactie op het advies van de Commissie opgenomen

Doel

In deze Nota van beantwoording is per zienswijze of advies een reactie opgenomen en is aangegeven of de zienswijze leidt tot een aanpassing in het MER en/of een wijziging van de Omgevingsverordening.

Algemene beantwoording van terugkerende onderwerpen in de zienswijzen

Enkele onderwerpen komen in meerdere zienswijzen aan de orde. Onderstaand is voor deze onderwerpen een beantwoording opgenomen. In de betreffende zienswijze wordt – als daarmee kan worden volstaan – naar deze algemene beantwoording verwezen.

A: Aard van het te nemen besluit en vervolgonderzoek

(zienswijzen nummer 1.2, 2.5, 8.4, 10.5)

Zoals in het MER in paragraaf 1.2 en in de samenvatting is beschreven is het voorgenomen besluit het vaststellen van een wijziging van de Omgevingsverordening NH2022, meer specifiek het wijzigen van het werkingsgebied van artikel 6.36. Hierin is bepaald dat buiten de opgenomen zoekgebieden het realiseren van windturbines is uitgesloten, maar dat wel is toegestaan dat bestaande turbines worden vervangen, mits de nieuwe turbines niet meer dan 10% groter zijn dan de bestaande turbines. De voorgenomen wijziging van het werkingsgebied heeft betrekking op (relatief kleine) aanpassingen van zoekgebieden die al zijn opgenomen en nieuwe zoekgebieden. Het gaat daarbij om zoekgebieden die voortkomen uit het RES-proces (de Herijking). De Omgevingsverordening bevat tevens voorwaarden waaraan windturbines moeten voldoen. Deze voorwaarden blijven ongewijzigd. Voor windprojecten van 5 MW of meer dienen Gedeputeerde Staten een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet vast te stellen. Daartoe dienen dan de vereiste procedures te worden doorlopen en milieuonderzoeken te worden uitgevoerd. Daarbij dient (ook) rekening te worden met ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie (raakvlakprojecten).

In zoekgebieden die in artikel 6.36 van de Omgevingsverordening NH2022 zijn opgenomen mag een omgevingsplan windturbines onder de in dit artikel opgenomen voorwaarden mogelijk maken. Dat kan – afhankelijk van de omvang – inhouden dat op projectniveau een milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd. Oftewel: het opnemen van een zoekgebied in de

Omgevingsverordening is niet gelijk aan een concrete planologische toestemming tot het realiseren van één of meer windturbines.

Enkele zienswijzen geven aan dat het wenselijk zou zijn ook kleinere windturbines (maar hoger dan 15 meter) toe te staan, in principe in de gehele provincie. Op basis van een analyse van de effecten van kleinere turbines (tot een hoogte van ongeveer 30 meter) is geconstateerd dat de landschappelijke effecten van dergelijke turbines relatief groot zijn. Daarom wordt niet aan deze wens tegemoetgekomen. Voor de energieproductie van afzonderlijke agrarische bedrijven zijn turbines van de toegestane omvang (ook in combinatie met zon) toereikend. Hierbij is ook relevant dat in vergelijking met de grote turbines (waarop het provinciale beleid zich richt) kleinere turbines relatief weinig bijdragen aan de klimaatdoelstellingen.

B. Bedoeling van de alternatievenscan en status van de zoekgebieden in de alternatievenscan

(zienswijzen nummer 2.5, 3.4, 5.1, 10.5, 10.6, 16.1, 24.1, 26.1)

Zoals in het MER is beschreven (hoofdstuk 1 en paragraaf 11.8) wordt met het in dit MER onderzoeken van de alternatieve zoekgebieden wind een basis gelegd voor het in de toekomst opnemen van één of meerdere van deze gebieden in de Omgevingsverordening van Noord-Holland. Maar alleen wanneer een gemeente besluit om een van deze alternatieve gebieden aan te wijzen als zoekgebied voor windenergie in de RES zal de provincie dit doen. Het nu te nemen besluit sluit het realiseren van windturbines in deze gebieden (nog) uit.

Door deze gebieden nu in het MER te onderzoeken wordt het in principe mogelijk één of meer van deze gebieden zonder een nieuwe mer-procedure in de Omgevingsverordening op te nemen. Indien nodig zal daartoe het huidige planMER worden geactualiseerd. Om één of meer van deze gebieden in de Omgevingsverordening te kunnen opnemen wordt dan wel de geëigende procedure (ter inzage leggen van ontwerp-besluit, mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen, vaststellen wijziging) doorlopen. Daarbij kan dan gebruik worden gemaakt van het voorliggende MER, met waar nodig een actualisatie of aanvulling.

C: Geluid: normen, hinder en laagfrequent geluid

(zienswijzen nummer 2.2, 8.5, 24.2, 29.1, 31.1)

Over de aanpak en resultaten van de effectbepalingen voor geluid worden door een aantal indieners opmerkingen gemaakt en vraagtekens geplaatst.

De methodiek die in het MER is gehanteerd leidt echter tot een voldoende goed beeld van de kans op het optreden van geluidhinder door windturbines. Dit blijkt uit het volgende. In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State van 12 april 2023 over Windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding (zaak 202003882/3/R3) is een oordeel gegeven over een groot aantal aspecten van geluid door windturbines waaronder dosismaat, dosishinderrelaties, laagfrequent geluid, amplitudemodulatie en de relatie met gezondheid. De methodiek die in dit planMER is gevolgd sluit aan bij de methodiek die is gehanteerd in de onderzoeken die ten grondslag liggen aan de besluiten voor het Windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding en waarover de Raad van State genoemde positieve uitspraak heeft gedaan. Onderdeel van deze uitspraak is dat de geluidnormen voor L_{den} en L_{night} en het karakter van het geluid van windturbines maken dat een aparte norm voor Laagfrequent geluid (LFG) niet noodzakelijk is. Hierbij is van belang dat in het voorliggende planMER geen toets of beoordeling aan de hand van normen plaatsvindt, maar de kans op het optreden van hinder is onderzocht. Gelet op het voorgaande bevat het planMER voldoende informatie bevat om de wijziging van de Omgevingsverordening te kunnen vaststellen.

D: Aangedragen nieuwe zoekgebieden

(zienswijzen nummer 1.1, 1.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 12.1, 13.1, 18.1, 21.1, 22.1 t/m 22.4, 27.2)

Een aantal indieners van zienswijzen doet (concrete) suggesties voor nieuwe zoekgebieden, met daarbij deels ook motiveringen en onderbouwingen. Gezien de doelstellingen ten aanzien van het opwekken van duurzame energie worden deze suggesties gewaardeerd. In het kader van het nu te nemen besluit (het

aanpassen van de Omgevingsverordening) is het echter niet mogelijk om de voorgestelde gebieden te onderzoeken en - bij gebleken geschiktheid – nu mee te nemen in wijziging van de Omgevingsverordening. In plaats daarvan wordt na het vaststellen van de gewijzigde Omgevingsverordening een proces gestart om, ook in afstemming met de betreffende indieners van zienswijzen, na te gaan of het mogelijk is de aangedragen locaties alsnog te onderzoeken en eventueel op te nemen in een volgende wijziging van de Omgevingsverordening. Hierbij zal ook worden onderzocht of de huidige begrenzing van repowering¹ (nieuwe turbines maximaal 10% groter dan bestaande) kan worden verruimd. Gezien dit voornemen wordt het niet noodzakelijk geacht in de beantwoording van de zienswijzen inhoudelijk in te gaan op de aangedragen zoekgebieden. Bij de betreffende zienswijzen is daarom alleen verwijzing naar deze algemene reactie opgenomen.

Wij zijn voornemens daarbij ook te onderzoeken op de huidige begrenzing van repowering² (nieuwe turbines maximaal 10% groter dan bestaande) te verruimen.

E

: Zienswijzen op NRD

(zienswijzen nummer 2.4, 7.1 t/m 7.6, 7.8, 8.1, 8.2, 8.6, 10.6, 11.1, 11.2, 19.1, 20.1, 28.3)

In enkele zienswijzen is er op gewezen dat een aantal, naar aanleiding van de NRD ingediende, zienswijzen niet zijn opgenomen in de Nota van beantwoording. Deze constatering is correct. Er kan hierover worden vermeld dat door een administratieve ommissie inderdaad een drietal zienswijzen niet zijn opgenomen in de Nota van beantwoording. De oorzaak hierin is dat deze zienswijzen na binnenkomst bij de provincie abusievelijk zijn gekoppeld aan de procedure voor de ontwerp-Omgevingsvisie. Door het grote aantal zienswijzen op de ontwerp-Omgevingsvisie (meer dan 2.000) is deze ommissie niet tijdig opgemerkt. Door het alsnog meenemen van deze zienswijzen in deze fase van de procedure en het

¹ Onder repowering wordt verstaan het vervangen van een bestaande (planologisch toegestane) windturbine door een nieuwe windturbine. Daarbij bestaat in de meeste gevallen de wens een (veel) grotere turbine te plaatsen.

opnemen van een antwoord in deze Nota van Beantwoording zijn de belangen van indieners niet geschaad en is de omissie daarmee hersteld.

De betreffende zienswijzen op de NRD vragen om het schrappen van de zoekgebieden Boekelermeer (L en Y) uit de in het MER te onderzoeken zoekgebieden. Hierbij wordt verwezen naar gemeentelijke besluiten over deze zoekgebieden. In de Nota van beantwoording op de NRD is niet gereageerd op dit verzoek. Gezien de opstelling van de gemeenten is er voor gekozen deze zoekgebieden alsnog uit het MER te schrappen. Voor het overige is de strekking van de zienswijzen zodanig dat deze geen invloed zouden hebben gehad op de aanpak van de onderzoeken in het MER.

F: Reactie op advies Commissie voor de milieueffectrapportage

Het MER voor een advies voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer). De Commissie mer heeft op 15 mei 2025 een advies uitgebracht. De kernpunten van dit advies zijn:

De Commissie is van oordeel dat belangrijke informatie ontbreekt en dat het aanvullen van deze informatie essentieel is zodat de provincie het belang van de leefomgeving volwaardig mee kan wegen bij de besluitvorming over de wijziging van de provinciale omgevingsverordening. De Commissie noemt de volgende punten:

1. Duidelijkheid over de energiedoelstelling, invloed van spelregels en energievisie 2.0. Geef aan in hoeverre de energiedoelstelling haalbaar is met de RES-zoekgebieden, ook als rekening wordt gehouden met de (on)uitvoerbaarheid van (delen van) zoekgebieden vanwege milieueffecten. Geef daarbij aan in hoeverre de gemeenten Amsterdam, Diemen, Zaanstad en Haarlemmermeer naar verwachting bijdragen aan de doelstelling. Licht toe welke invloed de spelregels van Zaanstad en Haarlemmermeer⁸ en Energievisie 2.0 hebben op de doelstelling.
2. Alternatieven voor behalen van de energiedoelstelling. Onderzoek welke alternatieven er zijn voor het behalen van de energiedoelstelling en in hoeverre daarbij gevarieerd kan worden in de verhouding tussen wind- en zonne-energie. Dit is belangrijk als blijkt dat de energiedoelstelling

mogelijk niet wordt gehaald, maar ook als de zoekgebieden samen meer potentie bieden dan nodig is voor het halen van de doelstelling.

3. Inzicht in de gezamenlijke effecten (cumulatieve effecten). De effecten van de individuele zoekgebieden kunnen beperkt zijn, maar in samenhang toch optellen tot grote effecten en/of risico's voor de uitvoerbaarheid geven. Daarom is het belangrijk om in ieder geval voor natuur, landschap en cultureel erfgoed de cumulatieve effecten te beoordelen.
4. Navolgbaarheid van de effectanalyses en -beoordelingen. De beoordelingsschaal is niet specifiek gemaakt per criterium. Daarom is moeilijk te volgen waarom een bepaalde milieuscore wordt toegepast. Daarnaast ontbreekt voor een aantal milieuaspecten belangrijke informatie, of is de effectanalyse van onvoldoende diepgang om bij te kunnen dragen aan een zorgvuldige besluitvorming. Het gaat dan om natuur, landschap, cultureel erfgoed, geluid, slagschaduw, veiligheid en energieopbrengst.

De reactie op deze hoofdpunten is als volgt:

Ad 1 en 2: Het te nemen besluit van de provincie heeft uitsluitend betrekking op het verankeren in het provinciaal beleid van de uitkomsten van de RES-processen, in de vorm van de zoekgebieden wind. De vraagstukken over het behalen van de energiedoelstellingen en de bijdragen van zon en wind (en andere duurzame bronnen) krijgen een plek in de (update van) het provinciale energiebeleid (Energievisie). Voor het nu te nemen besluit is het uitgangspunt dat alle zoekgebieden uit de RES noodzakelijk (kunnen) zijn om de doelstelling te kunnen halen. Het is daarom niet logisch en passend voor dit MER te kijken naar alternatieven voor het behalen van de energiedoelstelling. Hieraan kan worden toegevoegd dat het niet onmogelijk is dat de update van het provinciale energiebeleid invloed heeft op het aanduiden van zoekgebieden voor wind en zon. In relatie tot dit MER gaat het dan om de potentiële zoekgebieden op termijn. In het MER is aanvullend gekeken naar mogelijke (ruimtelijke) alternatieven voor deze zoekgebieden (combinaties van zoekgebieden). Dit zijn de in het MER toegevoegde zoekgebieden die niet worden opgenomen in de provinciale omgevingsverordening. Deze nader beschouwing geeft een beeld van de mogelijkheden in het geval de opgave voor wind kleiner wordt als gevolg van

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland

projectnummer 0490690.100

11 april 2025

Provincie Noord-Holland

een groter aandeel van zon (of andere bronnen). In het MER is tevens informatie opgenomen over de zoekgebieden in de gemeenten Amsterdam en Diemen.

Ad 3: naar aanleiding van dit advies is in het MER een hoofdstuk toegevoegd over de cumulatieve effecten. Er is daarbij gemotiveerd alleen aandacht besteed aan cumulatie van effecten op natuurwaarden (beschermde soorten en gebieden) en landschappelijke waarden.

Ad 4: naar aanleiding van dit advies is nagegaan op welke plaatsen in het MER deze nader duiding wenselijk is.

Naast deze kernpunten gaat het advies in op het volgende:

- Vervolgbesluiten: in deze Nota van beantwoording is sub A (nogmaals) aangegeven wat de strekking is van het te nemen besluit en welke procedures moeten worden doorlopen en welke onderzoeken moeten worden gedaan voor concrete besluiten op zoekgebied-niveau
- Opbrengstberekeningen: naar aanleiding van dit advies zijn deze berekeningen nogmaals uitgevoerd.
- Er is een korte toelichting opgenomen bij de bepaling van de geluidhinder.

Overzicht van de zienswijzen

Indiener nr.	Indiener
N1	Particulier 1 (
N2	Natuurmonumenten

Op het planMER zijn 31 zienswijzen ingediend:

Indiener nr.	Indiener
1	LTO Noord
2	Particulier 1
3	Natuurmonumenten
4	Natuur en Milieu Federatie
5	Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
6	Particulier 2
7	Stichting Heilloze weg
8	Particulier 3
9	Particulier 4
10	NLVOW
11	Particulier 5

Indiener nr.	Indiener
12	Vereniging Schermer Wind
13	Texel Energie
14	Stichting Natuurbescherming ZO
15	Gemeente Amsterdam
16	Gemeente Koggenland
17	Gemeente Medemblik
18	HVC
19	Particulier 6
20	Erfgoedvereniging Heemschut
21	Particulier 7
22	Regioteam Energietransitie

Indiener nr.	Indiener
23	Bescherm de natuur in het Geestmerambacht
24	Gemeente Gooise Meren
25	Recreatieschap Geestmerambacht
26	Gemeente Hollands Kroon
27	Windturbine eigenaren N245
28	Regio Alkmaar
29	Stichting Oostewind
30	HHNK
31	OD IJmond

Beantwoording per zienswijze (NRD)

Indiener nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
N1	1	Boekelermeer en overlast	Naar aanleiding van deze zienswijzen en zienswijzen op het MER zijn de gebieden L en Y uit het MER verwijderd, zie de bovenstaande algemene beantwoording sub E. Omdat de gebieden uit het MER zijn gehaald is een nadere inhoudelijke reactie niet nodig.
N1	2	Boekelermeer en omgevingsveiligheid NRD	
N1	3	Boekelermeer en natuur/landschap	
N1	4	Waardedaling woningen als gevolg van aanleg windmolens	
N1	5	Boekelermeer en netcongestie	

Beantwoording per zienswijze (PlanMER)

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
Indiener 1				
1	1	Opnemen locaties uit studie LTO + milieu en natuur LTO Noord heeft de 'MER Wind op land NH 2024' bestudeerd en wil reageren. Voor de energietransitie is meer ruimte nodig voor windturbines. Er wordt gewerkt aan een herziening van de RES'en Noord-Holland Noord en Zuid om nieuwe zoekgebieden voor windenergie aan te wijzen. In de MER worden deze gebieden getoetst op kansrijkheid. LTO Noord en de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland hebben locaties buiten de RES 1.0 onderzocht voor windturbines. Van de zes veelbelovende locaties zijn er slechts twee in de MER opgenomen. Dit wordt gezien als een gemiste kans. LTO Noord vraagt om deze locaties alsnog bij de MER te betrekken.	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
1	2	Ashoogte windturbines 15 meter In Noord-Holland zijn kleine windturbines tot 15 meter toegestaan op agrarische percelen. LTO Noord wil echter hogere molens om duurzaam rendement te verbeteren en netcongestie op te lossen. De huidige hoogte van 15 meter is vaak niet voldoende voor agrarische bedrijven. Het verzoek voor	Zie de algemene beantwoording sub A en D	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		grotere molens werd afgewezen vanwege landschappelijke overwegingen, wat teleurstellend is zonder gedegen onderzoek. In Utrecht zijn molens van 30 meter toegestaan en Zuid-Holland verkent deze optie. LTO Noord vraagt om in de MER te onderzoeken wat mogelijk is voor grotere boerderijmolens en deze optie niet zonder goede onderbouwing af te wijzen.		
Indiener 2				
2	1	Wettelijke kaders zijn van kracht, maar soms ontbreekt de basis. EU Wet- en regelgeving van kracht op lidstaten. In MER niet expliciet vermeld dat dit zo is. Bewijs van opvolgen ontbreekt. Opgesomd wat tekortschiet: • EU Wet- en regelgeving stelt dat lidstaten schone en gezonde leefomgeving bevorderen. • SMB-richtlijn stelt eisen en criteria aan het onderzoek en het onderbouwen van plannen en programma's via mer-procedure. Gezondheid van de mens dient daarbij als zelfstandig onderdeel in de breedste zin te worden getoetst, ook bij premature planvorming, zo stelt de SMB-richtlijn. • Aandacht voor gezondheid volgt uit Nederlandse wet- en regelgeving: de Grondwet vi en de Omgevingswet vii, in lijn met bovenliggende EU kaders. • In het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (art. 191 VWEU) wordt het voorzorgsbeginsel vermeld. • Provinciaal beleid zonder wettelijke basis. Zienswijzen die hieruit voortkomen zijn: • Zienswijze 1.a - Dat het MER voor de provincie een globaal onderzoek betreft is duidelijk, maar dat ontslaat de provincie er niet van aan de vereisten van de SMB-richtlijn te moeten voldoen. • Zienswijze 1.b – Om te borgen dat MER-onderzoeken aan de EU wetgeving gaan voldoen moet de provincie een helder en bindend kader meegeven voor het detailniveau van onderzoek dat in de lokale context van individuele zoekgebieden plaats moet vinden. En dat kader moet verder gaan dan het meegeven van vrijblijvende “aandachtspunten” per zoekgebied. • Zienswijze 1.c - Bevoegd gezag (provincie of gemeenten) is op basis van de EU wet- en regelgeving en de Omgevingswet verplicht effecten van windturbines te onderzoeken. En daarbij moet gebruik worden gemaakt	<u>Reactie 1a:</u> met het doorlopen van de plan-mer-procedure voor het door de provincie te nemen besluit (het vaststellen van de provinciale verordening) wordt invulling gegeven aan de SMB-richtlijn. De Europese regels zijn met de Omgevingswet in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. <u>Reactie 1b:</u> het uitgevoerde onderzoek in het MER is passend voor het te nemen besluit. De aard van dat besluit impliceert dat voor concrete windprojecten nog nader en gedetailleerder onderzoek zal plaatsvinden aan de hand van concrete opstellingen van windturbines. Het is niet noodzakelijk dat de provincie daar kaders voor opstelt omdat daarvoor al (wettelijke) kaders bestaan. <u>Reactie 1c:</u> De procedure die is doorlopen en het onderzoek van het MER voldoen aan de wettelijke vereisten. <u>Reactie 1d:</u> Het MER brengt – op een bij het te nemen besluit – passend detailniveau de kans op het optreden van milieueffecten in beeld. De nu doorlopen procedure en de procedures die per zoekgebied nog moeten worden	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		van de meest actuele kennis, dan wel moet er bij kennisleemtes nader onderzoek gedaan worden. • Zienswijze 1.d - In de MER moet duidelijk worden bij welke aspecten en resultaten van onderzoek het voorzorgsbeginsel toegepast moet worden. • Zienswijze 1.e – Op welke wettelijke gronden denkt Prov. NH door te kunnen gaan met wind op land, nu de wettelijke basis er eigenlijk niet is?	doorlopen waarborgen dat de milieubelangen in beeld zijn en worden meegewogen bij de besluitvorming. Doordat in de milieuonderzoeken (mer) niet (alleen) wordt getoetst aan normen maar ook de effecten kleiner dan de norm worden beschreven wordt voldoende invulling gegeven aan het voorzorgsbeginsel. <u>Reactie 1e:</u> De zienswijze ten aanzien van het ontbreken van een wettelijke basis wordt niet onderschreven. Met het onderzoek in het MER is invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen waardoor PS het voorgenomen besluit – waarvoor de wettelijke basis is gelegen in de Omgevingswet – kunnen nemen.	
2	2	Methoden onderzoek niet robuust. Gebruikte bronnen zijn vaak niet meer actueel. Bijv. het percentage gehinderden van geluid van windturbines is gebaseerd op onderzoek uit 2008. Daar is zeker meer actueel onderzoek naar gedaan. Zienswijze 2.a – Het gebruik van literatuur ter onderbouwing van het MER is niet representatief en actueel en wekt sterk de indruk van selectiviteit. Modelmatige benadering De onderzoeksmethode is die van een manier om tot een inschatting van impact van windturbines te komen op een aantal aspecten en daarbij gehanteerde beoordelingscriteria. Een heldere normering is niet expliciet (en geldig) of wordt juist vermeden (zie Beantwoording op zienswijzen [Ref 3] indiener 5 en zienswijze 2). Zienswijze 2.b – Het MER is niet meer dan een globale duiding van effecten, zonder de beoordeling of eerste duiding of effecten acceptabel zijn of niet. Zienswijze 2.c – Geconstateerde onzekerheden in de effecten van windturbines worden niet doorvertaald in een standpunt om dan het voorzorgsbeginsel toe te passen. Dat zou wel moeten om nu al een nadere duiding te bieden voor de haalbaarheid van de zoekgebieden. Referentie windturbines	<u>Reactie 2a:</u> In een uitspraak van de Raad van State (zie de algemene beantwoording sub C) is geconstateerd dat de (ook voor dit MER gebruikte) onderzoeken ten aanzien van de kans op geluidhinder door windturbines een goede basis zijn voor het onderzoek van geluidhinder. Hieraan kan worden toegevoegd dat in het MER nadrukkelijk is gesteld dat de onderzoeken een (worstcase) kans op het optreden van hinder is. Voor concrete ontwikkelingen zal nader en concreter onderzoek worden uitgevoerd. <u>Reactie 2b:</u> Het klopt dat de effectbepaling een globaal karakter heeft, passend bij het te nemen besluit. Of effecten acceptabel zijn is niet aan het MER, maar wordt als onderdeel van de integrale weging van belangen beoordeeld door het bevoegd gezag (de provincie) <u>Reactie 2c:</u> Het MER laat zien wat de (milieu)aandachtspunten van de onderscheiden zoekgebieden zijn. Deze zijn niet van een zodanige aard dat deze het opnemen van de zoekgebieden in het voorgenomen besluit in de weg staan.	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Om het vergelijk van effecten van windturbines in alle zoekgebieden eenduidig te houden, wordt een referentie windturbine gebruikt (5 MW). Op zich is dat begrijpelijk, echter: - Het is niet duidelijk wat de (hoofd)kenmerken van deze referentie-windturbine zijn. Is het 1 windturbine van 5 MW met tiphoogte X? Of een windpark van 2 of meer windturbines, ieder met tiphoogte Y in een zoekgebied met totaal 5 MW aan opgesteld vermogen? - Een heldere definiëring van de kenmerken van de referentie-windturbines is wezenlijk voor het bepalen van de effecten, zo is bekend. Zienswijze 2.d – De gebruikte referentie-windturbine moet gedefinieerd worden, anders is het ingeschatte effect van de referentie-windturbine nietszeggend. Geen nader (fysiek) onderzoek Voor een referentie-winturbine is geen fysiek onderzoek gedaan. Dat maakt de modelmatige inschatting van de effecten van windturbines ongevalideerd. Zienswijze 2.e – een ongevalideerde impact-analyse via modellen geeft weinig houvast. De voorspellende waarde is daarmee beperkt. Veel gezaghebbende onderzoekers hebben zich uitgesproken over de weinig robuuste en selectieve onderzoeksmethoden die de overheid regelmatig wenst te hanteren rond windturbines op land en de effecten hiervan op omwonenden en de leefomgeving. Zienswijze 2.f – GS van Prov. NH wordt met klem gevraagd zich van deze publicaties op de hoogte stellen, om te beoordelen of de resultaten van het MER-onderzoek überhaupt bruikbaar zijn voor het doel: zicht krijgen op de impact van windturbines en dan te beoordelen of zoekgebieden met voorziene IWT's toelaatbaar zijn.	Reactie 2d: Zoals in het MER is beschreven is gebruik gemaakt van een afgeleide relatie tussen afstand en optredend geluidniveau, en daar gekoppeld een kans op het optreden van hinder. Bij deze methodiek is niet relevant welke referentie-windturbine wordt gehanteerd. Het vermogen van 5 MW per turbine is uitsluitend gebruikt voor de inschatting van de energieopbrengst per zoekgebied (paragraaf 9.4.1 in het MER). Reactie 2e: De gehanteerde uitgangspunten voor het onderzoek zijn gebaseerd op onderzoeken en reviews van onderzoeken. We verwijzen hierbij naar de uitspraak van de ABRvS over het windpark Delfzijl-zuid uitbreiding, zie de algemene beantwoording sub C. Reactie 2f: De onderzoeken in het MER zijn gebaseerd op correcte uitgangspunten. De (milieu)informatie in het MER is daardoor toereikend voor het te nemen besluit.	
2	3	Geen onafhankelijk onderzoek Het laten uitvoeren van dit MER-onderzoek door een partij die aan NedZero verbonden is heeft roept vragen op over de onafhankelijkheid van het onderzoek.		nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Zienswijze 3.a – Er moet gedegen en onafhankelijk onderzoek gedaan worden door onderzoekers c.q. wetenschappers met gezag en autoriteit op basis van onbetwiste deskundigheid, waarmee iedere schijn van belangenverstrengeling weggenomen wordt.	Aan de integriteit en onafhankelijkheid van de partij die het MER heeft opgesteld bestaat geen twijfel. Er is geen sprake van belangenverstrengeling. Het bureau heeft geen belangen in wind- en/of zonne-energie in Noord-Holland. Bovendien is het MER beoordeeld door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Dit is een waarborg voor de objectiviteit in het MER.	
2	4	Onzorgvuldige procedure Er zijn meerdere concrete gevallen bekend dat er op ingediende zienswijzen op de NRD Windturbines Noord-Holland geen beantwoording heeft plaatsgevonden in de nota. Zienswijze – 4a – Alle op de NRD [Ref 2a] ingediende zienswijzen moeten (geanonimiseerd) gepubliceerd worden, inclusief bewijs van ontvangst door Prov. NH. Zienswijze – 4b – De beantwoordingsnota van de NRD moet geactualiseerd worden op basis van alle ingediende zienswijzen. Zienswijze- 4c – Het voorliggende MER-onderzoek moet geactualiseerd worden, op basis van de herziene beantwoordingsnota.	 <u>Reactie 4a en 4b:</u> Het klopt dat door een administratieve ommissie niet alle zienswijzen op de NRD zijn opgenomen in de Nota van Beantwoording. Deze ommissie is hersteld in deze Nota van Beantwoording. Zie ook de algemene beantwoording sub E <u>Reactie 4c:</u> Met de per abuis niet vermelde zienswijzen is (voor zover relevant) rekening gehouden bij het opstellen van het MER.	nee
2	5	Zienswijze – 5 – Er is geen gedegen onderbouwing voor nut en noodzaak van nog meer windturbines in Prov. NH. Gelet op het nemen van een goed besluit conform de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) is daardoor sprake van een onzorgvuldig besluit (art. 3.2 AWB), namelijk een besluit waarbij niet alle belangen zijn afgewogen. Het ontbrekende belang van nut/noodzaak moet alsnog onderzocht worden.	 Op grond van landelijk en provinciaal beleid en regelgeving is een verdere uitbreiding van de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie noodzakelijk. Zie bij de algemene beantwoording sub A en B over de status van het nu te nemen besluit.	nee
Indiener 3				
3	1	Zoekgebied Boekelermeer III was eerst aangewezen voor zon, maar wordt in de NRD herijking RES ook benoemd als zoekgebied voor wind. Het zoekgebied ligt in het beschermingsregime van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De plaatsing van windmolens tast de kernkwaliteiten van het BPL, openheid en ruimtebeleving, en de structuren van het (vlakke) landschap aan. Daarnaast zal de plaatsing van een of meerdere windmolens inbreuk plegen op de contouren en beleving van het naastgelegen rijksmonument Landgoed Nijenburg. Meer dan de helft van de oppervlakte van het BPL Noord-Kennemerland is habitat voor weidevogels waarvan een deel van de populatie broedt in de naastgelegen	Zie de algemene beantwoording sub E	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Kooimeerpolder (onderdeel van het rijksmonument) en niet uitgesloten kan worden dat de plaatsing van een windmolen een negatieve invloed heeft op de vestiging en het leefgebied van de weidevogels. Omdat de gemeenteraad van Heiloo op maandag 15 juli het besluit heeft genomen de voorgestelde wijziging in te trekken, gaan we ervan uit dat de optie om in dit zoekgebied ook windmolens toe te staan uit de herijking van de RES wordt gehaald.		
3	2	Doorkijk potentiële gebieden wind op termijn L en Y in Milieueffectrapport In het Milieueffectrapport voegt u de Boekelermeer III opnieuw toe in de 'Doorkijk potentiële gebieden wind op termijn' onder de noemer van zoekgebied L. Zoekgebied Y is het aangrenzende bedrijventerrein. In relatie tot de aantasting landschap, verstoring weidevogelleefgebied en inbreuk landgoed, staan wij zeer negatief tegen het opnemen van deze zoekgebieden. Over de beoordeling willen we het volgende opmerken. In paragraaf 3.3.1 staat dat bij de trechtering van potentiële zoekgebieden Bijzonder Provinciaal Landschap (ondertussen hernoemd als Beschermd Landschap) met de kernkwaliteit weidevogelleefgebied is uitgesloten. Daarmee dient zoekgebied L af te vallen. Niet alleen valt het onder Beschermd Landschap met de kernkwaliteit weidevogelleefgebied, het ligt ook binnen de invloedssfeer van het weidevogelleefgebied Kooimeerpolder, dat onderdeel is van het NNN. Dat laatste geldt ook voor een groot deel van zoekgebied Y. Wij vragen u niet alleen weidevogelleefgebieden, maar ook de verstoringafstanden van weidevogelleefgebieden mee te nemen als uitsluitende randvoorwaarde. En op basis daarvan zoekgebied L, en een deel van zoekgebied Y, af te laten vallen. Mochten ze toch worden opgenomen in de effectbeoordelingen, dan vragen wij een volledig beeld te geven van de beoordeling, en beide zoekgebieden te laten scoren als groot risico op het effect "soorten", en dit op te nemen in de tabel op pagina, thema natuur.	Zie de algemene beantwoording sub E	ja
3	3	Bij de effectbeoordeling op het thema landschap en erfgoed valt op dat er alleen is gekeken naar Unesco. Een of meerdere windmolens zullen echter	Omdat (zie de algemene beantwoording sub E) de zoekgebieden L en Y uit het MER worden verwijderd is hier geen inhoudelijke reactie noodzakelijk	

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		inbreuk plegen op de contouren en beleving van het naastgelegen rijksmonument Landgoed Nijenburg, en tasten de kernkwaliteiten van het beschermd landschap aan. Wij vragen daar in paragraaf 11.2 'Landschap en erfgoed' aandacht aan te besteden in de beschrijving, en de effecten van L en Y voor 'ruimtelijke visuele manifestatie', 'landschappelijke waarden' en 'cultuurhistorische waarden' als zeer belangrijk aandachtspunt of groot risico te scoren, en dit als zodanig op te nemen in de tabel op pagina 140. Anders schept u verkeerde verwachtingen over de haalbaarheid van deze gebieden.		
3	4	Doorkijk potentiële gebieden wind op termijn P en O, en D,W, K, I en S in Milieueffectrapport De potentiële gebieden P en O liggen op de strekdammen bij IJmuiden. Het rapport geeft terecht aan dat ze in belangrijke routes van trekvogels liggen, en nabij Natura 2000-gebieden. De potentiële gebieden D,W,K, I en S liggen vlak bij het Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer of IJsselmeer. Omdat plaatsing van windmolens in deze gebieden een groot risico in zich houdt; omdat het strijdigheid oplevert met status en/of beleid (showstopper) en inpassing daarom waarschijnlijk niet mogelijk is, vragen wij u deze gebieden ook als zodanig te beoordelen. Daarnaast vragen wij de andere gebieden naast de trekvogelroute kaarten te leggen, en windmolens in gebieden met grote aantallen trekvogels ook een aandachtspunt te geven op soorten.	In paragraaf 11.8 van het MER is voor de betreffende gebieden als aandachtspunt opgenomen de ligging in een trekroute voor vogels en/of de ligging nabij Natura 2000-gebieden. Hoe groot het risico van windturbines in deze gebieden op natuurwaarden (met name vogels) daadwerkelijk is hangt af van de concrete uitwerking van plannen voor die gebieden (aantal en locatie van windturbines, afmetingen en draaisnelheid van windturbines, inzet van mitigerende maatregelen (zoals een stilstandvoorziening als veel vogels de turbines passeren)). We achten het aangeven van de aandachtspunten op dit moment voldoende en zien in de gesignaleerde risico's geen aanleiding de betreffende niet op te nemen. Zie verder de algemene beantwoording sub B.	nee
Indiener 4				
4	1	Aandragen nieuw zoekgebied ten noorden van Noordertocht De Natuur en Milieufederatie Noord-Holland (MNH) dient een aanvullende zienswijze in voor het gebied ten noorden van de Noordertocht tussen de Oosterweg en de Rustenburgerweg. MNH is van mening dat dit gebied onnodig is uitgesloten van het milieueffectrapport. Vereniging Schermer Wind, bestaande uit 22 leden die allen grondeigenaren in het betrokken gebied zijn, heeft een zienswijze ingediend om dit gebied als alternatieve zoeklocatie aan te wijzen. Windturbines in dit gebied leiden minder tot versnippering van het landschap dan in sommige andere delen van de Schermer. Landschap Noord-Holland heeft geen bezwaar tegen het onderzoeken van deze locatie. De windturbines kunnen zo geplaatst en gedimensioneerd worden dat ze voldoende afstand hebben van woningen en woonkernen zoals Stompvoren. Het gebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, weidevogelgebied,	Zie de algemene beantwoording sub D. Gezien het voorgenomen vervolgtraject gaan we niet nader in op het hier aangedragen nieuwe zoekgebied.	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		UNESCO werelderfgoed en maakt geen deel uit van de Hollandse waterlinie, maar ligt wel in Beschermd Provinciaal Landschap.		
4	2	Aandragen nieuw zoekgebied tussen de Veenakkers en De Gouw (Medemblik) MNH stelt voor om het gebied Grootslag Medemblik tussen de Veenakkers en De Gouw nader te onderzoeken als alternatief zoekgebied voor windenergie. Mogelijk is het initiatief vergunbaar op grond van artikel 6.54 lid 1 sub b) van de Omgevingsverordening, door middel van compensatie aantoonbare meerwaarde voor NNN of natuurverbindingen.	Zie de algemene beantwoording sub D. Gezien het voorgenomen vervolgtraject gaan we niet nader in op het hier aangedragen nieuwe zoekgebied.	nee
4	3	Aandragen nieuw zoekgebied langs de Molensloot (Medemblik) Naast Grootslag Medemblik tussen de Veenakkers en De Gouw, wil MNH ook de locatie Grootslag Medemblik langs de Molensloot onderzoeken. Initiatiefnemers zijn zich bewust van de schaal van dit deel van het landschap en de afstand tot woonkernen. Daarom willen ze onderzoeken of langs de Molensloot kleinere windmolens geplaatst kunnen worden. Nu al staat er een kleine windmolen die vervangen kan worden. De windturbines kunnen, ook omdat ze kleiner zijn, zo geplaatst worden dat ze voldoende afstand hebben van woningen. De woningen binnen het gebied zijn van agrariërs en kunnen als bedrijfswoning worden aangemerkt. De windturbines zijn niet gelegen in een Natura 2000-gebied, weidevogelgebied, beschermd provinciaal landschap, UNESCO werelderfgoed en Hollandse waterlinie. Wel zijn er veel trekvogelroutes in West-Friesland, en het is van belang deze effecten goed in beeld te brengen.	Zie de algemene beantwoording sub D. Gezien het voorgenomen vervolgtraject gaan we niet nader in op het hier aangedragen nieuwe zoekgebied.	nee
4	4	Aandragen nieuw zoekgebied De Baanste MNH stelt voor om te onderzoeken of het mogelijk is om op of aan de rand van bedrijventerrein De Baanste windturbines te plaatsen. Het betreft hier een bedrijventerrein met relatief hoge opgaande bebouwing en een industriële uitstraling. Er zijn geen of nauwelijks woningen in de buurt. Het is ook een gebied in ontwikkeling waar de stroomvraag toe zal nemen. De ondernemers in De Baanste kunnen de stroom goed gebruiken. Energie opwekken op dezelfde locatie waar de energievraag is, draagt bij aan het oplossen van netcongestie en het stabiliseren van het stroomnet. De windturbines zijn niet gelegen in een Natura 2000-gebied, weidevogelgebied, beschermd provinciaal landschap, UNESCO werelderfgoed en Hollandse waterlinie. Natuurorganisaties in Noord-Holland hebben dit gebied aangeduid als te onderzoeken gebied voor windmolens.	Zie de algemene beantwoording sub D. Gezien het voorgenomen vervolgtraject gaan we niet nader in op het hier aangedragen nieuwe zoekgebied.	nee
4	5	Aandragen nieuw zoekgebied de Schermer	Zie de algemene beantwoording sub D.	nee

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		MNH stelt voor om het gebied in de omgeving Westertoct, halverwege de Westdijk en de Zuidervaart bij Zuidschermmer, nader te onderzoeken. Het betreft hier een aansluiting op de zichtlijnen van een bedrijventerrein, met relatief hoge opgaande bebouwing en een industriële uitstraling en geen of nauwelijks woningen in de buurt. Het gebied ligt wel in Beschermd Provinciaal Landschap, dus extra aandacht en onderzoek voor de mogelijke inpassingsvraag is noodzakelijk, maar zou in deze fase geen uitsluitend criterium moeten zijn voor het plaatsen van windmolens. De windturbines zijn niet gelegen in een Natura 2000-gebied, UNESCO werelderfgoed en Hollandse waterlinie. De locatie zou zo moeten worden gekozen dat er geen overlapping is met habitat voor weidevogels. Bovendien biedt het realiseren van een Energyhub een directe oplossing voor de netcongestie die in dit gebied speelt. HVC wil hier samen met ondernemers en energiecoöperaties het initiatief nemen om hier windmolens te plaatsen.	Gezien het voorgenomen vervolgtraject gaan we niet nader in op het hier aangedragen nieuwe zoekgebied.	
Indiener 5				
5	1	Bezwaar tegen proces keuze potentiële zoekgebieden In aanvulling op de zoekgebieden van de kort geleden afgeronde herijking RES is in dit MER een flinke reeks “extra potentiële gebieden op de lange termijn” onderzocht. Hiertegen maken wij ten principale bezwaar, en wel om drie redenen: 1. De zoekgebieden A t/m Y zijn niet het resultaat van een zorgvuldige afweging of transparante besluitvorming. 2. Deze locaties kunnen in de toekomst zonder nieuwe planMER worden aangewezen, wat strijdig is met het eerdere besluitvormingsproces. 3. De selectie van alternatieve gebieden houdt onvoldoende rekening met natuurwaarden en trekroutes van vogels. Wij verzoeken u daarom de zoeklocaties A t/m Y te schrappen uit het verdere onderzoeks- en/of besluitvormingstraject en hier verder niet meer naar te verwijzen. Mochten in de toekomst aanvullende zoeklocaties nodig zijn voor windenergie, dan adviseren wij een soortgelijk proces te volgen als dat van de (herijking van) de RES.	zie ook de algemene beantwoording sub B <u>reactie op 1:</u> In het MER is beschreven op welke manier de extra zoekgebieden tot stand zijn gekomen. Door de informatie in het MER zijn de gebieden transparant en zorgvuldig tot stand gekomen. <u>reactie op 2:</u> Voor de alternatieve locaties bevat dit MER al de nodige milieuinformatie. Voor een concrete initiatief in een zoekgebied moeten de benodigde procedures (waaronder eventueel ook milieueffectrapportage) worden doorlopen. Zie ook de algemene beantwoording sub B <u>reactie op 3:</u> de eventuele effecten op natuurwaarden zijn per zoekgebied aangegeven. Ook zijn aandachtspunten opgenomen die van belang zijn als voor een zoeklocatie een concreet voornemen tot het realiseren van windturbines ontstaat.	nee
5	2	Zorgen over ligging potentiële zoekgebieden O en P op trekroute vogels Er zijn ernstige bezwaren tegen de locaties Zuid- en Noordpier IJmuiden (Locaties O en P). Deze zijn gelegen in belangrijke trekvogelroutes en hotspots van biodiversiteit. Zo is de Waddenzee UNESCO werelderfgoed en een	Zie de beantwoording bij indiener 3 sub 4. In aanvulling hierop kan worden vermeld dat de het windklimaat bij de pieren gunstig is voor het opwekken van energie met windturbines.	nee

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		belangrijk overwinteringsgebied en broedgebied voor 10 tot 12 miljoen trekvogels per jaar. Voor veel kwetsbare en bedreigde soorten is Nederland een onmisbare tussenstop van de noordelijke broedgebieden naar de zuidelijke overwinteringsgebieden. Nederland is mede daarom rijkelijk bedeeld met beschermde wetlands onder de RAMSAR-conventie en Natura2000-gebieden. Het feit dat deze locaties O en P als enige slecht scoren op het onderdeel ‘soorten’ stemt ons niet gerust. Ook zijn deze locaties op geen enkele manier te vergelijken met bestaande locaties van windturbines, zoals langs de Reyndersweg, omdat de pieren ver in zee uitsteken en zich middenin de East Atlantic Flyway van trekvogels bevinden. Niet voor niets gelden de beide pieren als landelijke toplocaties voor de waarneming van trekvogels. Er wordt met klem verzocht om de locaties op de pieren van IJmuiden (locaties O en P) volledig te schrappen uit het verdere onderzoeks- en/of besluitvormingstraject.		
Indiener 6				
6	1	Wettelijke kaders zijn van kracht, maar soms ontbreekt de basis Dezelfde zienswijze als indiener nummer 2. Zie 2 – 1.	Deze zienswijze is inhoudelijk identiek aan die van indiener 2. We verwijzen hier derhalve naar de beantwoording bij indiener 2.	nee
6	2	Methode niet robuust Dezelfde zienswijze als indiener nummer 2. Zie 2 – 2.		
6	3	Onderzoek niet onafhankelijk Dezelfde zienswijze als indiener nummer 2. Zie 2 – 3.		
6	4	Onzorgvuldige procedure Dezelfde zienswijze als indiener nummer 2. Zie 2-4.		
6	5	Nut en noodzaak ontbreekt. Dezelfde zienswijze als indiener nummer 2. Zie 2-5.		
Indiener 7				
7	1	Niet alle zienswijzen zijn meegenomen in de procedure	zie algemene beantwoording sub E.	ja

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Zienswijze is geschreven door stichting Heilloze weg; een groep maatschappelijk betrokken inwoners van Heilo. Bij de totstandkoming van de NRD MER herijking RES zijn blijkt een aanzienlijk aantal zienswijzen niet meegenomen. De stichting vindt het opmerkelijk dat dit met name gaat om zienswijzen die betrekking hebben op zoekgebied Boekelermeer III. Deze zijn niet opgenomen in de Nota van Beantwoording Wind op Land. Derhalve is deze onvolledig en onrechtmatig tot stand gekomen. Er is dus niet voldaan aan de wettelijke bepalingen van de Awb (zorgvuldigheids- en vertrouwensbeginsel).		
7	2	Opnemen Boekelermeer III in doorkijk potentiële zoekgebieden Zienswijze is geschreven door stichting Heilloze weg; een groep maatschappelijk betrokken inwoners van Heiloo. Op 15 juli 2024 heeft de gemeenteraad Heiloo besloten tot het schrappen van Boekelermeer III als zoekgebied, vanwege de status als Bijzonder Provinciaal Landschap en nabij NNN-gebied ligt. Het is derhalve onterecht opgenomen in planMER van 24 januari 2025 als alternatief zoekgebied.	zie algemene beantwoording sub E	ja
7	3	Opnemen potentieel zoekgebied Y Zienswijze is geschreven door stichting Heilloze weg; een groep maatschappelijk betrokken inwoners van Heiloo. Het zoekgebied is onterecht uitgebreid naar het gehele Industrierrein Boekelermeer (Heiloo en Alkmaar). Hieraan ligt geen democratisch besluit ten grondslag; de betreffende gemeenteraden hebben hier niet mee ingestemd, noch in hun zienswijze akkoord voor gegeven.	zie algemene beantwoording sub E	ja
7	4	Onvoldoende participatie omwonenden en onevenwichtige belangenafweging Stichting Heilloze Weg constateert dat omwonenden (met name Heiloo Plan Oost) nauwelijks geïnformeerd zijn en vrijwel niet betrokken zijn bij de participatie omtrent de aanwijzing van de zoekgebieden. Andere partijen daarentegen drukken een groot stempel op de zoekscenario's (met name LTO Noord, Windunie en de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland met hun zienswijze en rapport "Verkenning kansen voor agrariërs wind op land"). Ergo, er is in de procedure niet voldaan aan de wettelijke bepalingen van de AwB (gedegen motivering en belangenafweging).	zie de algemene beantwoording sub E. Omdat de betreffende locaties worden geschrapt is geen verder inhoudelijk antwoord nodig.	ja
7	5	Zorgen over effecten van gebieden Boekelermeer op natuur- en cultuurhistorisch landschap Onacceptabele gevolgen omdat de locatie: a. in Beschermd Provinciaal Landschap (BPL Noord-Kennemerland) ligt, b. nabij NNN-gebied ligt,	zie de algemene beantwoording sub E. Omdat de betreffende locaties worden geschrapt is geen verder inhoudelijk antwoord nodig.	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		c. grenst aan belangrijk en kwetsbaar weidevogelgebied (Heilooer Die, Kooimeer), d. ligt op de migratie/fourageer routes van tal van beschermde soorten (vleermuizen, roofvogels, rugstreepadden, etc), e. onderdeel uitmaakt van het cultuurhistorisch belangrijke Oer IJ gebied, f. grenst aan cultuurhistorische- en natuurmonumenten (landgoederen Nijenburg en Ter Coulster), g. in open landschap ligt met lange zichtlijnen, waarin windturbines een grote horizonvervuiling vormen, h. op nog geen 300 meter afstand ligt van woningen, i. ligt op de enorm grote en hoge druk gasleidingen van de gasopslag in Bergen naar de gasbehandelingsinstallatie van TAQA in de de Boekelermeer, Ergo, er is in de procedure niet voldaan aan de wettelijke bepalingen van de AwB. Er is geen sprake van een zorgvuldige maatschappelijke belangenafweging en er wordt onvoldoende rekening gehouden met het voorzorgsbeginsel (Wet Natuurbescherming, Veiligheid inzake gasinstallatie/leidingen).		
7	6	Zorgen over effecten Boekelermeer op geluid In de planMER is geen rekening gehouden met de bindende Europese en Nederlandse regelgeving en verdragen met betrekking tot de bescherming van omwonenden tegen gezondheidsschade (laagfrequente trillingen, continu omgevingsgeluid, slagschaduw, verstoring fauna) en overlast. Wij verwijzen naar het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens, de SMB-richtlijn, Verdrag van Aarhus, alsmede de Grond- en Omgevingswet. Uitgegaan is van de minder stringente Nederlandse afstands- en geluidsnormen. Daarbij is ook uitgegaan van jaargemiddelden, terwijl juist de piekmomenten de meeste schade en overlast veroorzaken. Deze meetmethode is zeer discutabel en dupeert de omwonenden; mens en dier. Ergo, er is in de procedure niet voldaan aan de wettelijke bepalingen van de AwB. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met het voorzorgsbeginsel op het aspect gezondheid en leefklimaat	zie de algemene beantwoording sub E. Omdat de betreffende locaties worden geschrapt is geen verder inhoudelijk antwoord nodig.	ja
7	7	Belangenverstrengeling	Zie de beantwoording indiener 2 sub 3	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Stichting Heilloze Weg zet grote vraagtekens bij de onafhankelijkheid en de expertise van de opsteller van de planMER; de Antea Group. De Antea Group is onderdeel van Oranjewoud NV en is, net als meerdere belanghebbenden bij wind op land cq. windparken, lid van NedZero, de branchevereniging vóór windenergie. Daarbij zijn de ambities voor het industriegebied Boekelermeer groot. Er komen een haven, een waterstofopwekker, een biomassacentrale en het industrieterrein moet zijn eigen energie(neutraliteit) verzorgen door een soort “Renewable Energy Valley” te worden. Dit vanwege de netcongestie. Tal van partijen hebben hier grote belangen, waaronder de New Energy Coalition en andere samenwerkingspartners, stakeholders en/ of leden van NedZero. Ergo, er is deze procedure onvoldoende voldaan aan de eisen van de AwB ten aanzien van objectiviteit en onafhankelijkheid. Er is op zijn minst een schijn van belangenverstrengeling, willekeur en vooringenomenheid bij de selectie van het zoekgebied Boekelermeer 3.		
7	8	Er zijn betere alternatieven dan Boekelermeer III In Noord Holland zijn tal van mens- en natuurvriendelijker en veiliger alternatieven voor Wind op land. Stichting Heilloze Weg is voor het clusteren in windmolenparken; niet voor een confetti van windmolens verspreid in het landelijk gebied. Zoekgebied Boekelermeer 3 was als zoekgebied 13 in de RES aanvankelijk alleen geselecteerd voor zonne-energie: <i>“Ruimtelijke ontwikkelingen die een inbreuk zijn op het kleinschalige karakter van de strandwal zijn een aantasting op de kernkwaliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen die doorzichten verkleinen of blokkeren zijn ook een aantasting van de kernkwaliteit. Oude landgoederen zijn onvervangbaar. De openheid en lange zichtlijnen zijn een unieke kwaliteit. Verstoring door ruimtelijke ontwikkelingen van opgaande elementen vormen een aantasting die leiden tot verstoring en zijn niet toegestaan”.</i>	zie de algemene beantwoording sub E	ja
Indiener 8				
8	1	Procedurefouten zienswijzen De MER-effectrapportage Wind op Land (dd 24 januari 2025) is niet tot stand gekomen conform de juridische procedure-eisen van de AwB. Tijdens de procedure van de NRD MER Herijking RES heeft de Provincie Noord-Holland minstens 33% van de ingediende zienswijzen niet verwerkt in de Nota van	Zie algemene beantwoording sub E	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Beantwoording Wind op Land (dd 24 oktober 2024). De Provincie weigert de procedure opnieuw uit te voeren en spreekt van een foutje zonder gevolgen. Dit is absoluut onjuist.		
8	2	Opnemen Boekelermeer III (zoekgebied L) Zoekgebied voor de doorkijk Boekelermeer 3 nr L (voorheen zoekgebied 13 in de Herijking RES) is onterecht opgenomen in de MER-effectrapportage (dd 24 januari 2025). Dit zoekgebied is op 15 juli 2024 middels een democratisch besluit van de gemeenteraad Heiloo uit de Herijking RES geschrapt. Er is dus geen sprake van een nieuw of alternatief zoekgebied, zoals ten onrechte gesuggereerd wordt in de MER-effectrapportage Wind op Land.	zie de algemene beantwoording sub E	ja
8	3	Vooringenomenheid betrokkenen De opgestelde MER-rapporten zijn behandeld door de Antea Group, dat onderdeel uitmaakt van Oranjewoud NV. Net als diverse initiatiefnemers en stakeholders rondom windparken is deze organisatie lid van NedZero; de branchevereniging VOOR windenergie. Een neutrale en objectieve oordeelsvorming, zonder vooringenomenheid en willekeur, is onvoldoende gewaarborgd, conform de procedure-eisen van de AwB. Rondom Industriegebied Boekelermeer vinden zeer ingrijpende ontwikkelingen plaats op het gebied van energietransitie en het oplossen van de netcongestie van het industriegebied. De “New Energy Coalition” speelt een belangrijke rol bij deze ontwikkelingen, alsmede een groot aantal samenwerkingspartners, stakeholders, bedrijven en/ of leden van NedZero. Een neutrale en objectieve oordeelsvorming, zonder vooringenomenheid en willekeur, is onvoldoende gewaarborgd, conform de procedure-eisen van de AwB.	Zie de beantwoording indiener 2 sub 3	nee
8	4	Onvoldoende rekening gehouden met voorzorgbeginsel De MER-effectrapportage Wind op Land houdt WEL rekening met nog niet geldende nieuwe Nederlandse afstands- en geluidsnormen voor windparken/ windturbines die in negatieve zin voor omwonenden afwijken van omringende Europese landen. De MER-effectrapportage Wind op Land houdt echter GEEN rekening met bindende Europese en Nederlandse regelgeving en verdragen die omwonenden juist extra moeten beschermen tegen ernstige overlast en gezondheidsschade. Ik verwijs u hierbij naar oa het Europese Verdrag voor de	het MER is opgesteld voor de wijziging van de Omgevingsverordening en is geen concreet planologisch besluit dat het plaatsen van windturbines mogelijk maakt. Zie verder de algemene beantwoording sub A In het planMER zijn geen normen gehanteerd, maar is wel beschreven welke kans op effecten in de leefomgeving er bij de zoekgebieden is.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Rechten van de Mens, de SMB-richtlijn, Verdrag van Aarhus alsmede de Grond- en Omgevingswet.		
8	5	Meetmethode geluid Er kunnen enorme pieken qua geluidsoverlast plaatsvinden zonder dat er ingegrepen kan worden omdat er alleen gehandhaafd kan worden op basis van jaargemiddelden. Dagen waarop windmolens stilstaan worden hierin meegerekend. Dit is een onjuiste meetmethode. En anders dan bij het geluid van de snelweg gaat deze overlast DAG en NACHT door! De MER-effectrapportage Wind op Land gaat qua geluidsnormen uit van jaargemiddelden. Er kunnen enorme pieken qua geluidsoverlast plaatsvinden zonder dat er ingegrepen kan worden omdat er alleen gehandhaafd kan worden op basis van jaargemiddelden. Dagen waarop windmolens stilstaan worden hierin meegerekend. Dit is een onjuiste en oneerlijke meetmethode. Overlast voor omwonenden gaat dag en nacht door.	Zie hiervoor de algemene beantwoording sub C	nee
8	6	Zorgen zoekgebieden L en Y Zoekgebied L (voorheen 13) ligt op te korte afstand van Plan Oost. Toevoeging van windmolens op dergelijke korte afstand van de wijk zou een cumulatieve betekenen bovenop het reeds aanwezige hinderlijke omgevingsgeluid. De laagfrequente geluiden, het tonaal geluid en de trillingen zouden voor zeer ernstige hinder en gezondheidsklachten kunnen zorgen en dat vormt een onaanvaardbaar risico voor de bewoners. Het zoekgebied ligt op te korte afstand van woningen in Plan Oost, de Nijenburgerweg, Kanaalweg en diverse (beperkt) kwetsbare objecten in Boekelermeer alsmede de snelweg A9. Toevoeging van windmolens op dergelijke korte afstand van woningen zou een cumulatieve betekenen bovenop het reeds aanwezige hinderlijke omgevingsgeluid van de snelweg A9 en vliegverkeer. De laagfrequente geluiden, het tonaal geluid, de trillingen en slagschaduw zouden voor zeer ernstige hinder en gezondheidsklachten voor omwonenden kunnen zorgen. Het voorzorgsbeginsel wordt onvoldoende gehanteerd.	zie hiervoor de algemene beantwoording sub E	nee
Indiener 9				
9	1	Vraag opnemen zoekgebied Tata		nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De gemeente heeft het zoekgebied bij Tata Steel voor wind geschrapt vanwege zorgen over de verspreiding en het neerslaan van stof door windturbines. In MER Wind op Land 2024 is dit zoekgebied wel opgenomen. De eerste vraag luidt: "Is dit mogelijk in de herziening van de RES geslopen?" (er wordt verwezen naar een raadsmemo gemeente Beverwijk 2024). De tweede vraag luidt: "Is er een zoekgebied voor wind(turbines) op of rond het terrein van Tata Steel? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het schrappen van het zoekgebied voor wind uit de RES door de gemeenteraad in 2020?"	Het betreft hier een wijziging van het zoekgebied gelegen in de gemeente Velsen. Het amendement van de raad van de gemeente Beverwijk heeft hier geen zeggenschap over. Het zoekgebied is vergroot richting de Reyndersweg.	
9	2	Zorgen over effecten zoekgebied Kade Velsen-Noord op leefbaarheid en natuur Blz. 30 Mer bijlage. Aangepaste zoekgebieden Drie zoekgebieden zijn qua omvang en/of locatie gewijzigd: ▪ Zoekgebied Elbaweg is verplaatst ten opzichte van de RES 1.0; ▪ Zoekgebied Oosterwijzend is vergroot ten opzichte van de RES 1.0; ▪ Zoekgebied Tata Steel is gewijzigd qua omvang ten opzicht van de RES 1.0 (grenscorrectie); ▪ Zoekgebied Waarderpolder is gewijzigd qua omvang ten opzichte van de RES 1.0 (grenscorrectie). Eind citaat Mer. Dat deel kade Velsen-Noord (ligt rond Tata) af dient te vallen ivm onze gezondheid en leefbaarheid en van natuur en Natura2000. Er dienen geheel geen windturbines rond Wijk aan Zee en rond en op Tata-terrein geplaatst te worden.	Het betreft hier een wijziging van het zoekgebied gelegen in de gemeente Velsen. Het amendement van de raad van de gemeente Beverwijk heeft hier geen zeggenschap over. Het zoekgebied is vergroot richting de Reyndersweg. Er is op basis van de nu uitgevoerde onderzoeken geen reden om dit zoekgebied te schrappen. Uiteraard zal bij verdere planvorming aandacht nodig zijn voor alle milieuaspecten, waaronder ook de mogelijke impact op de gezondheid.	nee
9	3	Verwijderen van bestaande windturbines Er dienen juist de ivm onze gezondheid zeer ongewenste geplaatste windturbines verwijderd te worden.	Het nu te nemen besluit gaat niet over bestaande windturbines. Deze zijn aanwezig op grond van verleende vergunningen	nee
9	4	Zorgen over effecten windturbines langs Noordzeekust en Noordzeekanaal op biodiversiteit - In de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten: art. 11.27 en 11.28 Bal - Het is niet toegestaan af te wijken van de specifieke zorgplicht. Het is provincies alleen toegestaan om de specifieke zorgplicht nader in te vullen (te concretiseren) in het licht van de in artikel 11.112 van het Bal bedoelde belangen (natuurbescherming, instandhouding areaal houtopstanden in Nederland, bescherming landschappelijke waarden). De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten. Op en rond Tata bevinden zich dieren en planten zoals de vos, patrijs, zeemeeuw, ijsvogel,	In het MER is aandacht besteed aan de mogelijke effecten op (beschermde) natuurwaarden. De conclusie van het MER is dat er een kans is op effecten op natuurwaarden, maar dat dit geen aanleiding is om dit gebied niet op te nemen in de omgevingsverordening	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		tapuit, duindoorn, kruiden en grassen. Negatieve effecten van wind op land zijn in strijd met de Omgevingswet. Deze zienswijze is ook een bezwaar tegen wind op land en aan de kust NZKG vanwege de negatieve effecten op de leefomgeving, waaronder Natura2000-gebieden.		
Indiener 10				
10	1	Aard van Nota van Beantwoording Eindelijk is er een “Nota van Beantwoording NRD Wind op Land” openbaar gemaakt na voltooiing al op 24-10-2024. Zoals gebruikelijk in dergelijke beantwoordingsnota kan een bevoegd gezag vrijelijk en schijnbaar ongestraft dingen terzijde zetten. Zo ook bij de zienswijzen van burgers die hun best hebben gedaan om kennis en inzichten voor het MER bijeen te brengen. Tenminste één zienswijze van een lid van onze vereniging is niet verschenen in de Beantwoordingsnota, waarmee deze niet is betrokken in de totstandkoming van het voorliggende MER. Zo blijken ook in de MER tekst slechts 5 zienswijzen (te) bondig zijn verwoord. Wie een MER begint met een foute NRD, waarin zienswijzen tot optimalisatie van het NRD op onjuiste gronden worden beantwoord of zijn weggelaten, verkrijgt een foute MER, die bovendien daarom niet voldoet aan Europese eisen. Het volstaat niet om deze gebreken nadien te repareren in dezelfde beantwoordingstijl van “ze snijden toch geen hout”. De beantwoording van zienswijzen op het NRD is op meerdere punten onwetenschappelijk en dus incorrect en andere zienswijzen zijn onterecht niet meegenomen in het MER. De kwaliteit van de verwerking van zienswijzen op de NRD ligt ver beneden de maat en het Plan-MER zelf schiet ruim tekort in doelen die gelden voor de provincie op het gebied van SMB en zorgplicht.	Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen	nee
10	2	Nut en noodzaak De "Nota van Beantwoording NRD Wind op Land" is openbaar gemaakt op 24 oktober 2024. De brief bekritiseert de manier waarop zienswijzen van burgers zijn behandeld, waarbij sommige zienswijzen niet zijn opgenomen in de nota en daardoor niet zijn meegenomen in het MER. Dit heeft geleid tot een MER dat niet voldoet aan Europese eisen en wetenschappelijke standaarden. De verwerking van zienswijzen is van lage kwaliteit en het MER schiet tekort in het behalen van provinciale doelen op het gebied van SMB en zorgplicht.	Het MER is opgesteld ten behoeve van het besluit van de provincie over het opnemen van zoekgebieden in de provinciale verordening. Zie hiervoor de algemene beantwoording sub A. De opgave voor het realiseren van wind op land is onderdeel van het klimaatbeleid.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De brief benadrukt dat de doelen van het Klimaatakkoord 2019 al zijn behaald met vergunde plannen en dat verdere windenergie op land niet nodig is. De provincie Noord-Holland kan zich niet beroepen op het Klimaatakkoord om nieuwe vergunningen voor windenergie op land te geven. De RES (Regionale Energiestrategieën) zijn buiten werking gesteld door de Tweede Kamer en de provincie handelt illegaal door deze toch te willen uitvoeren. Het MER biedt geen nauwkeurige vergelijking van gebieden voor windenergie en richt zich niet op gedetailleerd onderzoek van milieugevolgen. De provincie moet gemeenten de vrijheid geven om zelf te beslissen over nieuwe zoekgebieden voor windturbines. Het MER moet alternatieven zoals wind op zee en import van waterstof overwegen, die beter passen bij de energiedoelen voor 2050. Wind op land is niet noodzakelijk en de Noordzee biedt voldoende mogelijkheden voor duurzame energie. Een laatste probleem is de onbetrouwbaarheid van windenergie vanwege windstiltes en -flauwtes, die leiden tot onbalans in het energienetwerk. Om deze onbalans op te vangen, wordt vaak aardgas en LNG gebruikt, wat resulteert in hoge elektriciteitsprijzen. Batterijen zijn onvoldoende om deze perioden te overbruggen en er is geen ruimte voor waterstofopslag op land. Daarom is de Noordzee geschikter voor windenergie vanwege de ruimte en oude gasvelden. Extra locaties voor wind op land zijn contraproductief voor de ontwikkeling van windenergie op zee. Het MER (Milieu Effect Rapportage) houdt onvoldoende rekening met deze belangen en biedt geen nauwkeurige vergelijking van gebieden. De Noordzee biedt stabielere wind en minder milieueffecten, waardoor het een betere optie is voor duurzame energie. Het MER stelt niet de vraag of windenergie de beste techniek is voor Noord-Holland en houdt geen rekening met alternatieven zoals wind op zee.		
10	3	Kritiek op wijze van beoordeling De brief bekritiseert het kaderstellend beleid van de MER (Milieu Effect Rapportage) voor windenergie in Noord-Holland. Het beleid hanteert simpele	De genoemde afstand van 450 meter is (alleen) gehanteerd als maat bij de alternatieven scan. Het detailniveau van het MER past bij het nu te nemen	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		selectiecriteria, zoals een minimale afstand van 450 meter tot woningen, en kwalificeert negatieve effecten slechts als "aandachtspunten" zonder gedetailleerde ordening. De MER concludeert dat extra zoekgebieden kansen bieden voor verduurzaming, mits goed afgestemd op omgevingsvereisten. "De effectbeoordelingen laten zien dat bij vrijwel alle zoekgebieden aandachtspunten aanwezig zijn [...], maar er weinig onoverkomelijkheden zijn." De "Nota van Beantwoording NRD Wind op Land" stelt dat de effectenanalyses passend zijn voor het provinciale schaalniveau en ziet geen gegronde redenen voor maatregelen tegen negatieve gevolgen van windturbines. "De provincie ziet geen gegronde redenen om aan te nemen dat de windturbines dermate negatieve gevolgen kunnen hebben voor het milieu of de gezondheid, dat er maatregelen moeten worden genomen, anders dan de toepassing van de gangbare maatregelen [...], indien dit nodig blijkt." De brief benadrukt dat een m.e.r. volgens Europese regelgeving hinder en gezondheidsschade tot een minimum moet beperken, wat in dit MER onvoldoende gebeurt. Er is kritiek op het RIVM en WHO voor het negeren van bewijs voor gezondheidsschade door windturbinegeluid. "In par. 5.1 van het MER wordt simpel gesteld dat WHO en RIVM geen literatuur zouden kennen waarin bewijs van gezondheidsschade door geluid van windturbines optreedt." De MER vergelijkt onterecht de geluidsterkte van windturbines met huishoudelijke apparaten, wat als desinformatie wordt gezien. "De in het MER opgenomen Figuur 5.1. is overgenomen van RIVM, en vergelijkt schaamteloos zonder enige blijk van kennis van zeer lage frequenties, pulserend karakter en wisselwerking vanuit meerdere windturbines in een windpark de bronsterkte van een windturbine met een grasmaaier." De dosis-effect-relatie in de MER is gebaseerd op binnenshuis geluidswaarden in plaats van buitenshuis, wat als onwetenschappelijk wordt beschouwd. "Figuur 5.2 van het MER geeft een (te beperkte) dosis-effect-relatie die zelf laat zien dat een verkeerde TNO-dosis-effect-relatie wordt gebruikt: die voor hinder ten opzichte van geluidswaarden binnenshuis in plaats van zoals unaniem benodigd hinder ten opzichte van geluidswaarden buitenshuis." De resultaten van het MER zijn daarom niet houdbaar voor een geïnformeerd besluit over windenergie in Noord-Holland.	besluit. Bij vervolgbesluiten over concrete locaties zal nader en kwantitatief onderzoek plaatsvinden. Zie voor geluid de algemene beantwoording sub C In het planMER is gerekend met hinderpercentage voor geluid buitenshuis.	

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De brief bekritiseert het MER vanwege de onbetrouwbare capaciteit van windenergie en de negatieve effecten zoals geluid, emissie van microplastics en BPA. Hiervoor rijkt de brief een figuur aan. Er is kritiek op het RIVM, dat verklaart dat wetenschappelijke resultaten slechts tot 2020 zijn meegenomen en dat het RIVM "slechts het Nederlandse beleid weergeeft." Duits onderzoek toont aan dat binnen 500 meter afstand van windturbines 79% van de mensen slaapstoornissen heeft, tussen 500 en 1000 meter 65%, en tussen 1000 en 1500 meter nog steeds 41%. De brief benadrukt dat bij twijfel over gezondheidseffecten het voorzorgsprincipe moet worden gehanteerd en alternatieven met de minste effecten moeten worden gekozen. De "Nota van Beantwoording NRD Wind op Land" ontwijkt dit door te stellen dat "de informatie in het MER wordt gebaseerd op actuele (wetenschappelijke) inzichten over het geluid van windturbines en de relatie met hinder en gezondheid." Het MER voldoet niet aan verschillende EU-richtlijnen, zoals de Aarhus Conventie en de Richtlijn 2001/42/EC betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's. De brief stelt dat de RES (Regionale Energiestrategieën) niet verder mogen gaan dan de in het Klimaatakkoord aangegeven doelstelling van 35 TWh/jaar middels zon of wind op land. Het MER had een nul alternatief moeten meenemen waarin de energietransitie complementair verloopt door wind op zee. Wind op zee biedt betere omstandigheden met hogere en gelijkmatigere windsnelheden, wat resulteert in meer vollasturen en een hogere opbrengst. Bovendien is er back-up nodig voor duurzame energie op momenten dat het donker is of de wind wegvalt, waarvoor snel reagerende STEG gascentrales nodig zijn. Zonder deze fossiele uitstoot is windenergie waardeloos in het vervullen van de vraag naar elektriciteit.	Voor de effecten van geluid wordt verwezen naar de algemene beantwoording sub C Met het planMER en de procedure die is doorlopen is invulling gegeven aan de wettelijke vereisten. Zoals ook aangegeven in de algemene beantwoording sub A en B is voor concrete locaties nog nader onderzoek nodig en moeten procedures worden doorlopen. Het nu te nemen besluit is biedt voor de afzonderlijke zoekgebieden nog niet de planologische mogelijkheid om windturbines te realiseren. Het te nemen besluit over de zoekgebieden is gebaseerd op het vigerende klimaatbeleid en de opgave voor wind op land. Het is daarom niet nodig alternatieven (zoals wind op zee) te onderzoeken.	
10	4	Commissie mer Op internet is te vernemen dat de RES-regio Noord-Holland Zuid (NHZ) deelnam aan "de landelijke pilot RES en m.e.r.", terwijl alleen de RES-regio Noord-	Het MER is voor een advies voorgelegd aan de Commissie mer.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Holland Noord (NHN) een “Advies over milieuinformatie” ontving van de Cmer op 17 september 2020. Het "MER Wind op Land 2024 Provincie Noord-Holland" vermeldt dat de Cmer betrokken zal worden bij de huidige ter inzage legging van het MER, maar dat “Besloten is om geen vrijwillig advies te vragen. Het advies van de Commissie mer uit 2020 is nog breed toepasbaar voor dit planMER wind op land 2024”. De tijden zijn sinds 2020 veranderd, met de voltooiing van de RES-doelstelling en nieuwe wetenschappelijke publicaties. Onlangs is vanuit de Tweede Kamer naar voren gekomen dat de RES-systematiek zo snel mogelijk moet worden opgeheven. Er is twijfel of dit MER voldoet aan de SMB-richtlijn 2001/42/EC en andere Europese regelgevingen, die vereisen dat een MER moet voldoen aan “{...} verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bescherming van de gezondheid van de mens {...} en dat dit beleid dient te berusten op het voorzorgsbeginsel”. De zorgvuldigheid van milieueffect onderzoek staat onder druk door de windbranche en gespecialiseerde adviesbureaus. Ook deze MER is opgesteld door een vriend van de doelstellingen van de windbranche en negeert nulalternatieven in Plan- en Project-m.e.r.'s. De Nederlandse overheden hebben niet bewezen dat er geen gezondheidsschade kan optreden door windturbines op land en negeren het voorzorgsprincipe bij wetenschappelijke twijfel. Omwonenden ervaren overheidsframing en lobby van de windbranche op land, terwijl alternatieven zoals wind op zee niet worden overwogen. De SMB-richtlijn 2001/42/EC schrijft voor dat “{...} redelijke alternatieven, die rekening houden met het doel en de geografische werkingssfeer van het plan of programma, worden bepaald, beschreven en beoordeeld.” Nu de regionale opbouw volgens het Klimaatakkoord verlaten moet worden, breidt de geografische werkingssfeer van de energietransitie zich uit tot (ook) de mogelijkheid van duurzame energie vanaf de Noordzee. De brief benadrukt dat de provincie Noord-Holland de Cmer zou moeten ondersteunen om beter beleid te ontwikkelen en dat de MER alleen losstaand gebruikt moet worden, niet als onderbouwing voor provinciale besluiten over zoekgebieden of windenergieprojecten. De provincie wil nu 25 extra zoekgebieden benoemen zonder enige “zeef” toe te passen, wat in strijd is met het Klimaatakkoord en de RES-methodiek.	Er is geen twijfel aan de objectiviteit van het onderzoek en aan de kwaliteit van de gebruikte informatie. Zie verder ook de algemene beantwoording sub C. Het voorgenomen besluit (de wijziging van de omgevingsverordening) en het daartoe opgestelde gaan uit van vigerende beleid en de afspraken over de energietransitie. Op basis van wetgeving dient een milieueffectrapportage altijd voor een overheidsbesluit. De wettelijke taak van de Commissie mer is het adviseren over de kwaliteit van milieueffectrapporten.	

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De Commissie wijst erop “dat dit MER niet de plan-m.e.r.-plicht van plannen of programma’s van regio’s en gemeenten doet vervallen. De plan-m.e.r.-plicht voor dergelijke regionale en gemeentelijke plannen volgt uit de wetgeving over m.e.r. en vervalt dus niet naar aanleiding van dit provinciale MER.” Eveneens benoemt de Cmer dat “gemeenten op grond van o.m. deze [provinciale] MER nader kan beslissen of een eerdere RES 1.0 bieding nog wel past in hun gemeente en voor hun plannen wel degelijk milieueffecten moeten betrekken”.	Dit is correct, zie ook de algemene beantwoording sub A en B	
10	6	Zoekgebieden tegen gemeenten in. De Provincie Noord-Holland wil het primaat voor vestiging van windturbines laten bij de gemeenten die deelnemen in de RES. Maar toch meent de provincie verder te moeten gaan en zelf toch extra zoekgebieden aan te dragen. Daarbij gaat de provincie zelfs zo ver om door betrokken gemeenten reeds afgewezen zoeklocaties toch mee te nemen in dit MER: Zoekgebied K, 55 ha, Westfriesland (NHN), ondanks “geschrapt RES-zoekgebied Hoorn80” Zoekgebied L, 18 ha, Regio Alkmaar (NHN) ondanks “geschrapt RES-zoekgebied Boekelermeer III” De laatste zoeklocatie L (Boekelermeer III) kent net als zoekgebied Y en 2 een ambitieus plan om te komen tot een “proeftuin van geïntegreerde energiedragers”, samen met een groot aantal “coalitiepartners”, die kennelijk vinden dat aanvoer van waterstof vanaf windparken vanaf de Noordzee, via al door Tennet in aanbouw zijnde stations die ruimte bieden aan elektrolyzers, niet voldoende zou zijn, maar dat een visueel en subsidiabel monument nodig zou zijn in de vorm van bij Alkmaar geplaatste extra windturbines. De scores voor deze zoekgebieden laten een milde beoordeling zien, terwijl in een score van Natuur en Milieu/LTO “Verkenning kansen voor agrariërs wind op Land” van 23-08-2023 het zg. Cluster 1 een sterk negatieve beoordeling krijgt op tenminste draagvlak en natuur, maar slechts overmatig scoort op weinig zeggende criteria als “stadium projectplan” en “energie coöperatie”. Dat stadium projectplan houdt waarschijnlijk verband met de kennelijk ook door de provincie Noord-Holland blijkende steun tegen de gemeente Heiloo in. Deze	zie de algemene beantwoording sub B. De zoekgebieden L en Y worden geschrapt uit de lijst van alternatieve zoekgebieden, zie het algemene antwoord sub E	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		voorbeelden laten zien dat met het overmatig aanwijzen van 25 extra zoekgebieden meteen een pressie vanuit de provincie Noord-Holland kan ontstaan tegen de inzichten van een gemeenteraad in, waarin de Provincie als bevoegd gezag voor projecten >15 MW reeds een stap zet naar betweterigheid, afwijkend van het bottom-up principe va het Klimaatakkoord 2019, zonder dat daar enig hoger belang aan ten grondslag ligt.		
Indiener 11				
11	1	Opnemen Boekelermeer III in licht gemeentebesluit Wat mij na het lezen van het rapport bevreemd is dat het zoekgebied Boekelermeer 3 nr L is opgenomen voor de doorkijk / toekomst in het rapport, terwijl de gemeenteraad van Heiloo het zoekgebied op 15 juli 2024 heeft geschrapt uit de Herijking RES (zoekgebied 13). Wat is de reden dat dit zoekgebied is opgenomen in het rapport?	zie de algemene beantwoording sub E	ja
11	2	Zorgen over negatieve effecten zoekgebied Boekelermeer III Het zoekgebied Beschermd Provinciaal Landschap is gelegen nabij NNN-landschap, vogelleefgebieden, cultuurhistorische landgoederen en binnen veiligheidscontouren. Het zoekgebied ligt dichtbij onze woning wat kan zorgen voor ernstige overlast en gezondheidsschade. Momenteel is er al geluidsoverlast van de A9 en van het vliegverkeer, als daar bovenop meer overlast komt wordt dit teveel. De provincie dient daarin het voorzorgsbeginsel in acht te nemen.	zie de algemene beantwoording sub E	ja
11	3	Objectiviteit Antea Group Ten slotte twijfel ik aan de objectiviteit van de Antea Group, omdat ze lid zijn van NedZero, de branchevereniging voor windenergie.	zie de beantwoording bij indiener 2 sub 3	nee
Indiener 12				
12	1	Aandragen nieuw zoekgebied bij Noordertocht (Schermer) De vereniging Schermer Wind is een vereniging van grondeigenaren die als doel hebben het ontwikkelen van een windpark in de Noord-Schermer parallel ten noorden van de Noordertocht. Dit zoekgebied is niet opgenomen in het M.E.R. Wind op Land 2024. Het verzoek luidt om deze locatie op te nemen in het M.E.R. en deze bij de herijking van de RES toe te voegen als potentieel zoekgebied. De vereniging Schermer telt 22 grondeigenaren in het betrokken gebied wat de lokale draagkracht onderstreept. Ook landschap Noord-Holland onderstreept deze locatie als geschikte locatie evenals de gemeente Alkmaar.	zie de algemene beantwoording sub D	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De locatie voldoet aan landschappelijke, milieutechnische, geluidstechnische en wettelijke eisen. Conclusie: Met deze zienswijze onderbouwen wij als Vereniging Schermer Wind een nieuwe zoeklocatie wind op land en zouden wij deze locatie opgenomen willen zien in het Milieueffectrapport wind van de Provincie Noord-Holland. Dit gebied voldoet aan alle wettelijke normen en kan een aanzienlijke bijdrage leveren bij het behalen van de beoogde energie doelstellingen.		
Indiener 13				
13	1	Onderzoeken van zoekgebieden op Texel uit RES 1.0 Wij zijn een lokale energiecoöperatie, met ruim 3.000 leden en ruim 1.800 afnemers van 100% duurzaam opgewekte elektriciteit. Opgericht in 2007 met als doelstelling een bijdrage te leveren aan het zelfvoorzienend worden van Texel. Om Texel in de toekomst energieneutraal te maken onderzoeken wij nieuwe mogelijkheden voor het zelf opwekken van elektriciteit door wind. Voor het onderzoek willen wij vragen om ook de concept zoekgebieden voor windopwek uit de RES 1.0 in de planMER mee te nemen. Deze zoekgebieden zijn uiteindelijk niet door de gemeenteraad van Texel vastgesteld maar zijn nog steeds actueel om te verkennen. De uitkomsten van een PlanMER op deze zoekgebieden geven ons, inwoners, ondernemers en onze gemeente meer duidelijkheid over de kansen maar ook onmogelijkheden die windopwek in deze 3 zoekgebieden hebben. De gemeente heeft in het verleden in de opmaat naar de RES 1.0 een 3-tal zoekgebieden wind uitgewerkt. De 3 gebieden staan in de bijlage (zoekgebieden wind en zon.pdf): rond de Cocksdoerp, bij Oudeschild en ten noorden van 'Horntje.	zie de algemene beantwoording sub D	nee
Indiener 14				
14	1	Kritiek op Programma Windenergie Amsterdam In het Programma windenergie Amsterdam 2030 staat een zeer ontoereikende samenvatting van het Amsterdamse MER. Het MER zelf dateert al van 2 februari 2023 en intussen zijn de plannen van de gemeente al gewijzigd. In de Omgevingsvisie Amsterdam en in de Groenvisie Amsterdam is het NNN niet geborgd. Erger nog, die is vervangen door een nieuwe visie voor de HoofdGroenStructuur, HGS, waaruit het NNN rond de Gaasperplas is opgesplitst in termen als park en landschapspark, groene corridor, enz. Het voorstel voor dit nieuwe beleidskader HGS is in een referendum afgewezen door een meerderheid van de bewoners van Amsterdam en door de gemeenteraad. Toch wil het college van Amsterdam doorgaan met het plaatsen van windturbines in	Deze opmerking heeft geen betrekking op het MER van de provincie	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		drie gebieden die in of vlak naast het NNN, NatuurNetwerk Nederland liggen. De gemeente Amsterdam houdt in zijn MER en in zijn plannen geen rekening met het NNN. Een blijk daarvan is dat op dit moment een herinrichting van het Gaasperpark (NNN-gebied) is opgestart met de verlening van omgevingsvergunningen waarbij volstaan wordt met reguliere procedures, zonder daarvoor eerst een MER op te (laten) stellen. Hetzelfde gebeurt nu met een zeer gebrekkige MER van Amsterdam waarin in feite geen rekening gehouden wordt met het NNN.		
14	2	Opnemen van zoekgebieden Amsterdam in MER Wind op Land van de Provincie Voor zover sprake is van areaalverlies van NNNgebied, dient dit gecompenseerd te worden met inachtneming van de Provinciale Omgevingsverordening. Voor Diemerscheg wordt dit in nauw overleg met onder andere de provincie en de gemeente Diemen ingevuld. Zoekgebied Ouderkerkerplas (Zuidoost) maakt deel uit van PBL, met als kernkwaliteit weidevogels (naast Noordse woelmuis). Ecologisch onderzoek is nodig om te kijken of plannen geen inbreuk maken op de door de provincie gewenste planologische bescherming van weidevogelgebieden. De wezenlijke waarden en kenmerken van NNN mogen niet worden aangetast door habitatverlies, verlies van kwaliteit door verstoring in gebruiksfase en verlies van kwaliteit op plekken waar tijdelijke werkterreinen en bouwwegen worden gerealiseerd. Vanuit goede r.o. is het wenselijk om ontwikkelingen direct nabij NNN op effecten te onderzoeken (externe werking). Daarom verzoek ik de provincie om de plannen van de gemeente Amsterdam als niet-adequaate te beschouwen en zelf het onderdeel Amsterdam van een eigen MER te voorzien en/of de hieronder genoemde nadere toetsingen meteen uit te laten voeren op een adequate manier. Het MER stelt: "Voor NNN geldt dat de meerwaardebepaling de saldobenadering vervangt. Dit betekent dat een ontwikkeling (windturbine) duidelijk aantoonbare meerwaarde voor NNN moet hebben voor wat betreft kwaliteit en samenhang. Daarnaast geldt dat een ontwikkeling in NNN alleen mogelijk is als deze de wezenlijke kenmerken en waarden niet aantast of van groot belang is en er geen reële alternatieven zijn."	Mede naar aanleiding van deze en andere zienswijzen en het advies van de Commissie mer wordt de informatie over de zoekgebieden in Amsterdam en Diemen aangevuld.	ja
Indiener 15				
15	1	Kennisgeving van publicatie Programma Windenergie Amsterdam 2030 en verzoek tot updaten relevante paragrafen in planMER Wind op Land NH.	zie het antwoord bij zienswijze 14.1	ja

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		U geeft aan dat de gemeenteraad het bevoegd gezag is om te besluiten over de wijzigingen ten opzichte van de kaart van de RES 1.0 voor zover het betreft het eigen grondgebied. Het college kan dit volgen en merkt daarbij het volgende op. Het college heeft de zoekgebieden RES 1.0 uitgewerkt in een programma in de zin van de Omgevingswet. Het college is bevoegd om een dergelijk programma vast te stellen. Bij de uitwerking van de RES 1.0 zijn de zoekgebieden gewijzigd. De wijzigingen worden verwerkt in de actualisatie van de omgevingsvisie en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd in het vierde kwartaal 2025. Het college verzoekt u bij de herijking van de RES vooruitlopend op de besluitvorming van de gemeenteraad rekening te houden met de gewijzigde zoekgebieden van de gemeente Amsterdam. Het college verzoekt u in de herijking op te nemen dat het PWA is vastgesteld. Bij de vaststelling van het PWA heeft het college besloten het gebieden Havengebied (1a), Diemerscheg (5a), Weesperkarspel (5b) en Knooppunt Holendrecht (6a) aan te wijzen al potentieel geschikte locaties voor het opwekken energie met windturbines. Daarnaast is het gebied Noorder IJplas (2a) geschikt voor de plaatsing van windturbines. De overige gebieden zijn vervallen. Het aanbod van Amsterdam voor de opwek van energie met windturbines is ongewijzigd.		
Indiener 16				
16	1	Gemeente Koggenland is niet bereid onderzochte potentiële zoekgebieden op hun grondgebied nader te onderzoeken, wanneer deze geschikt worden geacht De gemeente heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Uit de RES-NHN is een aantal zoekgebieden vastgesteld op grondgebied van de gemeente Koggenland. - Bij het vaststellen van de RES-NHN is de motie aangenomen dat de afstandseis tussen nieuwe windturbines en woningen 600m is. - Daarnaast zijn er 12 vergunde en gerealiseerde kleine windmolens in Koggenland die meetellen in de RES-opgave. In de MER zijn alternatieve zoeklocaties opgenomen voor Wind op Land voor de gemeente Koggenland. Wij (de gemeente) heeft besloten dat binnen de kaders van de vastgesteld Herijking RES 2024 te blijven en geen nieuwe zoekgebieden	Zoals in de algemene beantwoording sub B is aangegeven worden de alternatieve zoekgebieden nu nog niet opgenomen in de Omgevingsverordening.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		aan te wijzen. We willen tevens voorkomen dat hiermee verwachtingen worden gewekt, richting onze inwoners, ondernemers of samenwerkingspartners. We willen daarom duidelijk zijn in ons standpunt. Als uit de MER zal gaan blijken dat alternatieve zoekgebieden op het grondgebied van de gemeente Koggenland geschikt zijn voor de opwek van windenergie dan vormt dit voor ons geen reden om deze zoekgebieden toe te voegen aan de RES-NHN.		
Indiener 17				
17	1	Gemeente Medemblik is niet bereid onderzochte potentiële zoekgebieden op hun grondgebied nader te onderzoeken, wanneer deze geschikt worden geacht De gemeente heeft als ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. De zoekgebieden uit de RES-NHN zullen worden aangehouden. De gemeente kiest voor zonne-energie, waarmee het Westfrieze landschap behouden blijft. We zien in de MER echter een alternatief zoekgebied wind opgenomen staan op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Ook vernamen we dat partijen voornemens zijn om alternatieve zoeklocaties wind aan te dragen op ons grondgebied bij u. We willen echter voorkomen dat hiermee verkeerde verwachtingen worden gewekt, richting onze inwoners, ondernemers of samenwerkingspartners. We willen daarom duidelijk zijn in ons standpunt. Als uit de MER straks blijkt dat alternatieve zoekgebieden op het grondgebied van de gemeente Medemblik geschikt zijn voor de opwek van windenergie dan vormt dit voor ons geen reden om deze zoekgebieden toe te voegen aan de RES-NHN.	Zie de beantwoording bij indiener 16 sub 1	nee
Indiener 18				
18	1	Aandragen nieuw zoekgebied Boekelermeer-Zuidschermer HVC heeft net als haar aandeelhouder(s), in dit geval Gemeente Alkmaar, Gemeente Hoorn en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, ambities rondom energie- en klimaatneutraliteit. Potentiële locaties waar HVC aan wil werken om de doelstelling(en) te halen en om bij te dragen aan de herijking RES, is de realisatie van windmolens in de bovengenoemde gebieden en locaties. HVC suggereert Boekelermeer en Zuidschermer als potentiële locaties voor windturbines. Het gebied grenst aan een Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), wat zorgvuldige plaatsing vereist om negatieve visuele effecten te minimaliseren. Er zijn onzekerheden die in latere fasen moeten worden uitgewerkt, zoals exacte plaatsing en energieopbrengst. Het rechtlijnige	Zie hiervoor de algemene beantwoording sub D.	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		karakter van de polder biedt een duidelijke structuur waaraan de windturbines gekoppeld kunnen worden. Een regelmatige opstelling van windturbines in een lijn past bij het landschap.		
18	2	Uitbreiden potentieel zoekgebied K HVC heeft net als haar aandeelhouder(s), in dit geval Gemeente Alkmaar, Gemeente Hoorn en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, ambities rondom energie- en klimaatneutraliteit. Potentiële locaties waar HVC aan wil werken om de doelstelling(en) te halen en om bij te dragen aan de herijking RES, is de realisatie van windmolens in de bovengenoemde gebieden en locaties. Het gebied K omvat grotendeels het huidige bedrijventerrein Hoorn80, maar zou aan de westkant richting het IJsselmeer iets kunnen worden vergroot. Deze vergroting volgt globaal de begrenzing van het bedrijventerrein zuidwaarts en betreft inclusief de Schellinkhousterdijk. Dit kan helpen bij het oplossen van netcongestie en het ondersteunen van een warmtenet. Lokale opgewekte windenergie kan lokaal worden gebruikt. Dit past binnen een toekomstige collectieve energieoplossing waaraan nu al wordt gewerkt om zo, in een combinatie van energieopslag, uitruilen en onbalans benutten, zoveel mogelijk zelfvoorzienend te zijn	Het zoekgebied K zoals dat in het MER is onderzocht omvat ook de Schellinkhousterdijk, de waterkering aan de westkant van het bedrijventerrein. Dit is het gebied dat ook is opgenomen in de RES-viewer. Het kaartje in de bijlage van het MER kan ten onrechte de suggestie wekken dat deze dijk geen onderdeel is van het zoekgebied. In het aangepaste MER wordt een correct kaartje opgenomen. Er is geen aanpassing aan de effectbepaling nodig omdat bij de bepaling van de effecten in het MER gebruik is gemaakt van de begrenzing die is opgenomen in de viewer. De oorzaak van het niet correcte kaartje is technisch van aard: het overhevelen van de GIS-kaart naar de gebruikte afbeelding.	ja (aanpassen kaartje in de bijlage)
Indiener 19				
19	1	Zorgen over negatieve effecten Boekelermeer III op leefomgeving De bewoners van de wijk Plan Oost te Heiloo hebben hun bezwaren kenbaar gemaakt bij de Provincie en Gemeente Heiloo over de plaatsing van windturbines in de Boekelermeer. De Gemeenteraad van Heiloo heeft unaniem een motie aangenomen waarin het Provinciebestuur wordt verzocht om de Boekelermeer in de RES te schrappen als zoekgebied voor windturbines. De bewoners zijn van mening dat de Energieroute Noord Holland een unieke kans biedt voor de realisatie van een energieleverend geluidsscherm langs de A9. Verdere toename van geluidsbelasting afkomstig van eventueel te plaatsen windturbines is voor de bewoners in Plan Oost onacceptabel. De WHO hanteert een bovengrens voor toegestane geluidsbelasting van 45 dB, maar voor de nachtelijke uren is geen enkel criterium genoemd om verstoring van het slaapritme te voorkomen. De gezondheidsproblemen van bewoners in Plan Oost zullen aanmerkelijk toenemen	zie de algemene beantwoording sub E	ja
19	2	Zorgen over negatieve effecten Boekelermeer III op recreatie	zie de algemene beantwoording sub E. Gezien dat antwoord is een nadere inhoudelijke reactie niet nodig	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		In Boekelermeer Zuid is langs de Westelijke Ringsloot een recreatief fiets- en wandelpad aangelegd. Het fietspad loopt pal naast het zoekgebied Boekelermeer 1. Recreatie en windturbines sporen niet met elkaar		
19	3	Zorgen over negatieve effecten Boekelermeer III op natuur en landschap De zoekgebieden Boekelermeer 1 en 2 behoren tot BPL-gebied en liggen op slechts 600 meter afstand van een Natuurnetwerkgebied. Centraal door Boekelermeer 1 en 2 loopt een ecologische verbindingszone. De groenstrook langs de Westelijke Ringsloot staat in verbinding met de Etalage en met het groengebied in het Zuid-Westen van de Boekelermeer. Ecologie is het kind van de rekening, derhalve een ongewenste situatie	zie antwoord bij 19.2	nee
19	4	Zorgen over negatieve effecten Boekelermeer III op veiligheid In Boekelermeer 1 bevindt zich een netwerk van buisleidingen voor het transport van aardgas. Boekelermeer 1 en 2 zijn gesitueerd op of nabij het industrieterrein.	zie antwoord bij 19.2	nee
Indiener 20				
20	1	Zorgen over effecten op B(P)L Alkmaardermeer, Landgoed Nijenburg en Landgoed Ter Coulster. In de titel van het document wordt het een milieueffectrapportage genoemd. Met de invoering van de Omgevingswet zou het onderzoek een bredere opzet in de vorm van omgevingseffectrapportage moeten hebben. De cultuurhistorische effecten zijn in het rapport ook onvoldoende meegenomen. Er is voor de Boekelermeer in beperkte mate gekeken naar de effecten op Beschermde Landschappen (voorheen BPL) Schermer en Noord Kennemerland, maar het BL Alkmaardermeer e.o. en de diverse (rijks-)monumenten het 18e-eeuwse Landgoed Nijenburg en het Middeleeuws Landgoed Ter Coulster zijn niet beoordeeld. In tabel 6-3 Effectbeoordeling zoekgebieden RES 2024 op het thema landschap en erfgoed wordt voor de Boekelermeer I en II alleen voor 'Archeologie' geconcludeerd dat er een 'Risico op negatieve effecten aanwezig maar met grote kans dat inpassing mogelijk is'. Voor de aspecten 'Ruimtelijke Visuele manifestatie', 'Landschappelijke waarden' en 'Cultuurhistorische Waarden' wordt een 'Gering risico op negatief effect' beschreven. Wij zijn van mening dat de beoordeling van alle vier de aspecten minimaal 'Zeer belangrijk aandachtspunt, groot risico op negatieve effecten' zou moeten zijn. Het	zie de algemene beantwoording sub E. Gezien dat antwoord is een nadere inhoudelijke reactie niet nodig	ja

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland

projectnummer 0490690.100

11 april 2025

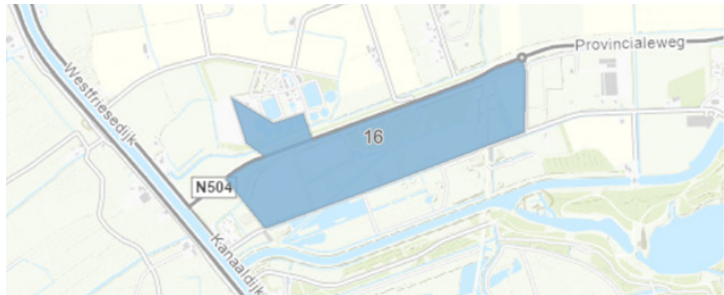
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		plaatsen van een of meerdere windmolens is een inbreuk op de contouren en beleving van deze monumenten. Onder de Omgevingswet wordt van overheden verwacht de kwaliteit van de omgeving van beschermde monumenten te borgen om ontsiering en beschadiging van die monumenten te voorkomen. Dit aspect is in de Milieueffectrapport Wind op land 2024 onvoldoende onderzocht. Het zal duidelijk zijn dat de uitbreiding zoekgebieden Y en L in de doorkijk niet onze instemming heeft.		
Indiener 21				
21	1	Aandragen nieuw zoekgebied tuindersgebied Het Grootslag Namens initiatiefnemers Jan van Paassen, Simon Schouten en Windunie wordt een zienswijze ingediend op de uitsluiting van het tuindersgebied "het Grootslag" in Medemblik uit het Milieueffectrapport Wind op Land van de provincie Noord-Holland. Het initiatief beoogt 3-5 windturbines te plaatsen, wat ruimtelijk en financieel haalbaar is. Staatsbosbeheer en de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland steunen het project. De turbines hebben een afstand van minimaal 500 meter tot woningen en andere gevoelige objecten. Het gebied ligt niet in Natura 2000-gebied of andere beschermde landschappen. Hoewel het in een NNN-gebied ligt, wordt dit niet gezien als een harde belemmering; Staatsbosbeheer en NMF Noord-Holland steunen het initiatief. De afstand tussen de turbines is 700-1000 meter, wat voldoet aan de voorwaarde van minimaal 4x de rotordiameter. Het project kan een sterke bijdrage leveren aan de verdere verduurzaming van het gebied en kan netcongestie in de toekomst verminderen. Het kassengebied "het Grootslag" heeft een hoge energievraag en wil deze graag verduurzamen. Door lokaal duurzame opwek te realiseren en deze te verbinden met de lokale vraag naar energie, kan het gebied ondanks netcongestie worden verduurzaamd. Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat de natuurbalans van dit project positief kan zijn, met meer natuurwinst dan natuurschade. De initiatiefnemers verzoeken om heroverweging van "het Grootslag" als potentieel zoekgebied voor windenergie vanwege de grote potentie en het publieke belang.	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
Indiener 22				

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
22	1	Aandragen nieuw zoekgebied tussen de Veenackers en De Gouw (Medemblik) Regioteam Energietransitie (De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie, Energie-Nederland, Holland Solar en Nedzero) ondersteunt het initiatief van Noord-Holland om alternatieve gebieden voor windenergie buiten de bestaande RES zoekgebieden te onderzoeken. Dit kan gemeenten en waterschappen helpen waar RES-ambities buiten bereik dreigen te raken of waar nieuwe kansen liggen. Noord-Holland ligt nog niet op koers bij het halen van haar RES-ambities, met een aanzienlijke restopgave tot 2030. Windenergie is essentieel, vooral in tijden van netcongestie, omdat zon en wind hun kabels kunnen delen. Naast de twintig onderzochte locaties zijn er meer plekken in de provincie waar windturbines nuttig kunnen zijn, zoals Grootslag Medemblik en Bedrijventerrein De Barnstee. Regioteam Energietransitie vraagt om ook deze gebieden te onderzoeken. De zoekgebieden die de indiener aangeeft worden niet apart van elkaar beschreven, maar in een geheel als mogelijke nieuwe locaties. In het antwoord op deze zienswijze hoeft dan ook geen onderscheid gemaakt te worden tussen de verschillende zienswijzen.	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
22	2	Aandragen nieuw zoekgebied langs de Molensloot (Medemblik) “...”	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
22	3	Aandragen nieuw zoekgebied De Barnstee “...”	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
22	4	Aandragen nieuw zoekgebied de Schermer “...”	Zie de algemene beantwoording sub D	nee
Indiener 23				
23	1	Zoekgebied Geestmerambacht ligt deels in NNN. Ontoereikende naleving beoordelingscriterium/argumentatie zoekgebied 16 Geesterambacht langs N504. MER beschrijft op blz. 26/27 “Binnen NNN-gebieden zijn windturbines toegestaan als wordt aangetoond dat de ontwikkeling van groot openbaar belang is, er geen reële alternatieven voor handen zijn en er compensatie en/of mitigatie plaatsvindt.”	Deze ommissie wordt in de aanpassing van het MER meegenomen. Zoals aangegeven in de algemene beantwoording moeten voordat windturbines mogen worden gerealiseerd nog de geëigende procedures worden doorlopen. Vanwege het vastgestelde klimaatbeleid is er een openbaar belang en gezien de omvang van de opgave zijn er geen reële alternatieven. Als voor de betreffende locatie een concreet plan gaat worden uitgewerkt zal uiteraard op basis van het provinciale beleid ook worden gekeken naar de eventuele noodzaak van compensatie	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Zoekgebied 16 Geesterambacht langs N504 ligt deels in NNN gebied. Dit is echter, onterecht, niet vermeld op de kaarten bij het raadsbesluit van de gemeente Dijk en Waard dd 24 september 2024. En wordt ook nergens in het MER genoemd. Daarnaast is geen invulling gegeven aan de randvoorwaarden; meerwaarde, groot openbaar belang, geen reële alternatieven en compensatie.		
Indiener 24				
24	1	Onduidelijkheid juridische betekenis potentiële zoekgebieden Rechtsgevolgen en Invloed Op bladzijde 8 van de PlanMER geeft u onder het kopje "Doorkijk extra zoekgebieden op de lange termijn" aan dat "de 25 zoekgebieden op eenzelfde wijze op effecten beoordeeld worden als de herijkingsgebieden zodat deze zonder nieuwe PlanMER bij een volgende herijking kunnen worden aangewezen en vervolgens via de wijziging werkingsgebied-procedure als zoekgebied kunnen worden opgenomen in de OVN2022. Indien nodig zal de PlanMER voor deze zoekgebieden op een later moment worden geactualiseerd". U heeft ons eerder mondeling medegedeeld dat deze PlanMER enkel als een administratieve handeling wordt beschouwd. Wij verzoeken u in het document nadrukkelijker uit te leggen of uit deze PlanMER rechtsgevolgen voortvloeien voor de inwoners en bedrijven van onze gemeente. ... zoekgebied R In het document 'MER Wind op Land' is Gemeente Gooise Meren onder hoofdstuk 3.3.1. benoemd als "overige extra gebieden voor de doorkijk" en "aangedragen door de gemeente". Wij verzoeken u om achter de bullit van Gooise Meren, door middel van een voetnoot, de positie van Gooise Meren zoals bovenaan deze brief omschreven, te duiden. Gemeente Gooise Meren gaat ervan uit dat gebied R, daar waar staat "te onderzoeken gebieden voor de doorkijk" of "zoekgebied", geen zoekgebied is. De raad van onze gemeente is bevoegd gezag om te besluiten of potentieel gebied R een zoekgebied wordt (voorbeeld blz.39: "indien nodig zal de planMER voor deze zoekgebieden op een later moment worden geactualiseerd").	Zie hiervoor ook de algemene beantwoording sub B. De provincie heeft, in afstemming met u voor de verkenning, uitsluitend de milieueffecten van windenergie in gebied R inzichtelijk gemaakt. Het is aan de gemeente Gooise Meren om uiteindelijk zelf te besluiten of zij het gebied wil aanwijzen als windzoekgebied in de RES NHZ en het daarmee door de provincie wil laten opnemen in de provinciale omgevingsverordening, zoals omschreven in sub B. De wijziging met betrekking tot het meenemen van de positie van de gemeente Gooise Meren is, zoals voorgesteld, overgenomen op pagina 42.	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
24	2	Ontbreken thema's gezondheidsrisico's, water -en bodemkwaliteit en beheer. De opsomming van thema's in hoofdstuk 8 is naar onze mening niet volledig en voldoet niet geheel aan de eisen van de Omgevingswet. Er ontbreekt in ieder geval informatie over gezondheidsrisico's, water en bodemkwaliteit en -beheer. Onze vraag is of u daar nog een check op zou willen uitvoeren.	Hierover valt het volgende te melden: Gezondheidsrisico's: hierbij gaat het om de relatie tussen het geluid van windturbines en de gezondheid. Zie hiervoor de algemene beantwoording sub C Water- en bodemkwaliteit en -beheer: de impact van het plaatsen van windturbines op het watersysteem is zeer beperkt en mitigeerbaar. Om deze reden is nadere aandacht voor dit aspect in dit planMER niet noodzakelijk. Bij de uitwerking van concrete plannen voor een zoekgebied wordt dit aspect wel meegenomen.	nee
24	3	Ontbreken toelichting participatie U heeft er voor gekozen niet actief te participeren over het voorliggende document omdat dat al is gebeurd bij het opstellen van de RES. De gemeente vindt dat jammer en vraagt of het mogelijk is een paragraaf op te nemen over de wijze waarop participatie heeft plaatsgevonden.	Zoals ook beschreven in bovenstaande algemene beantwoording is voorafgaand aan het opstellen van het MER de NRD gepubliceerd en de mogelijkheid geboden zienswijzen in te dienen.	nee
24	4	Ontbreken relatie tot autonome ontwikkelingen Water Aanvulling en Aanvulling in het Gooi (WAAG) en 380 kV Diemen-Ens. De gemeente mist een koppeling met actuele nieuwe trends en ontwikkelingen in de onderzochte (potentiële) zoekgebieden, zoals de projecten WAAG (Water Aanvulling en Aanvulling in het Gooi) en de aanleg van de nieuwe 380 kV verbinding Diemen-Ens.	De onderzoekscorridors van de genoemde 380kV leiding liggen buiten de zoekgebieden van het planMER. Gezien de aard van de maatregelen in het WAAG-project is de verwachting dat er geen raakvlak is met het plaatsen van windturbines in de zoekgebieden. Dit laat onverlet dat bij concrete ontwikkelingen aandacht nodig is voor dit raakvlak.	nee
24	5	Afstand tot woonboten Bij afstandsnormen voor woningen zijn woonboten niet genoemd. Is dat bewust of moet hier nog naar gekeken worden? Gezien de jurisprudentie is het op dit gebied wel wenselijk. Er staat nu dat er nul mensen beïnvloed worden binnen een straal van 600 meter. De 1 ^o woonboot ligt op ongeveer 500 meter van potentieel gebied R.	Naar aanleiding van deze zienswijze is nagegaan in hoeverre woonboten in de nabijheid van de zoekgebieden liggen. Daarbij is geconstateerd dat het om een klein aantal woonboten zijn, veel kleiner dan het aantal woningen. Het meenemen van woonboten als gevoelige bestemmingen zou de beoordeling en conclusie niet wezenlijk beïnvloeden Dit laat onverlet dat bij concrete plannen voor zoekgebieden ook aandacht moet worden besteed aan woonboten..	nee
24	6	5 zoekgebieden aangedragen in plaats van 3 (p. 39 en 40) Op bladzijde 39 en 40 staat "3 zoekgebieden aangedragen door de gemeente". Dit zijn er 5.	Dit wordt aangepast in het MER.	ja
Indiener 25				

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
25	1	Tegenstelling in beoordeling ruimtegebruik <i>"Er zijn meerdere zoekgebieden die in het landelijk gebied liggen en dus geen of weinig effecten ondervinden op stedelijke functies en/of infrastructuur. Het gaat om Nes (6), ..., Geesterambacht langs N504 en Opmeer (20).</i> <i>De mogelijke beperkingen als gevolg van met name bedrijventerreinen en ook een aantal andere stedelijke functies zijn vooral aan de orde bij de zoekgebieden Boekelermeer I en II (1 en 2), Alton (5), Kade Velsen-Noord (8), Tata Steel (15), Geestmerambacht langs N504 (16), Kernglastuinbouwgebied de Kwakel (17) en Helsdeur (19). De ruimtelijke inpassing van windturbines binnen deze zoekgebieden is sterk afhankelijk van de afmetingen en de locatie-opstelling van de windturbines. Deze zoekgebieden worden vooralsnog met een beperkt risico aangemerkt.</i> Geestmerambacht staat er 2x in, zowel onder de kop geen of weinig effecten als onder de kop mogelijke beperkingen. Naar onze mening is de eerste formulering correct, omdat het een locatie betreft in het landelijk gebied. In de effectbeoordeling ten aanzien van dit aspect, genoemd op biz. III van de planMER is dit ook als zodanig aangegeven.	De begrenzing van zoekgebied 16 is aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke begrenzing, met een relatief kleine uitbreiding aan de noordkant bij de rioolwaterzuivering. In de bijlage van het MER is abusievelijk de grens niet aangepast. Dit wordt gecorrigeerd in de aanpassing van het MER. Door de aanpassing van de begrenzing ligt een deel van het zoekgebied in gebied met een stedelijke functie/infrastructuur. Dit verklaart de beoordeling. In het aangepaste MER wordt dit verduidelijkt. De kopjes geen of weinig effecten zijn andere kopjes dan mogelijke beperkingen. De tekst in het MER klopt.	ja
Indiener 26				
26	1	Schrappen zoekgebied Wieringerhoek in verband met recent beantwoorde kamervragen en gebreken alternatievenstudie MER. Eén van de kritiekpunten van de landelijke commissie MER op het vorige planMER, bij de RES 1.0, was dat er onvoldoende aandacht was voor alternatieve zoekgebieden. U heeft daarom als onderdeel van het huidige	Zie hierover de algemene beantwoording bij B.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		planMER voor de Herijking RES 2024 een alternatievenscan laten uitvoeren. Echter, deze alternatievenscan lijkt verder te gaan dan dat, deze wordt in het MER als “alternatieve zoekgebieden wind op termijn” genoemd. Het doel van deze MER is niet het zoeken naar “RES-zoekgebieden wind” voor de latere termijn. Het doel is om te kijken of er alternatieven zijn voor de bij de Herijking RES aangedragen zoekgebieden wind en hoe deze alternatieven zich verhouden tot de aangedragen zoekgebieden wind. Wij herkennen ons dan ook niet in de door u bestempelde “alternatieve zoekgebieden wind op termijn” en verzoeken u deze enkel als vergelijkingsmateriaal te gebruiken, zoals de alternatievenscan in het MER bedoeld is.		
26	2	Daarnaast hebben wij kennisgenomen van de beantwoording van de Kamervragen van JA21 en BBB met betrekking tot het bericht 'Minister wijst verder onderzoek naar eilanden met zonnepanelen in IJsselmeer definitief van de hand'. Hierin geeft Minister Hermans onder andere het volgende aan: • “De ontwikkeling van een zon-op-waterproject in de Wieringerhoek staat op gespannen voet met een aantal andere belangrijke opgaven in het gebied (waterberging, zoetwatervoorraad, ecologie en Defensie). Als Rijk vinden wij het van belang om deze opgaven, die al onder druk staan, niet verder in de verdrukking te brengen met de ontwikkeling van een zon-op-waterproject.” • “Het is het kabinet bekend dat de provincie Noord-Holland en de gemeente Medemblik het project een warm hart toedragen, maar het kabinet is niet op de hoogte van eventuele stappen die zij zetten om het project alsnog mogelijk te maken.” • “Het Rijk is eigenaar van het IJsselmeer. Dit betekent dat medewerking van het Rijk vereist is voor het verkrijgen van de voor het project benodigde gronden.”	Het planMER is gemaakt voor het beleid van de provincie over Wind op land. Het MER gaat derhalve niet in op zoekgebieden voor zon en de mogelijke effecten daarvan. Het gebied Wieringerhoek is in het MER alleen genoemd bij de samenvatting van het regionale windbeleid	nee
26	3	Schrappen zoekgebied Wieringerhoek Conclusie: alternatieve zoekgebieden wind op termijn enkel als vergelijkingsmateriaal te gebruiken en RES-zoekgebied Wieringerhoek te schrappen bij de Herijking RES.	Het planMER gaat niet over de zoekgebieden voor zon en is niet bedoeld als onderlegger bij de Herijking RES maar voor het provinciale beleid.	nee
Indiener 27				
27	1	Grens zoekgebied windturbine 7	De kaart in de bijlage van het MER (figuur C) laat zien dat het zoekgebied ten oosten van de N245 ligt.	nee

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Met interesse hebben wij kennis genomen van het 'Milieueffectrapport Wind op land 2024'. Wij constateren uit de kaart van de herziene RES dat de windturbines aan weerszijde van de weg N245 is aangewezen voor opschaling. Het is ons echter onduidelijk of het planMER het gebied ten westen van de N245 ook als opschalingsgebied voor windenergie meeneemt, aangezien de kaart op dit punt te weinig detail biedt. Dit gebrek aan detailniveau bemoeilijkt een duidelijke interpretatie en kan leiden tot onbedoelde uitsluiting van ons gebied in de verdere planvorming. Momenteel is de grens voor ons dus vaag.		
27	2	Mogelijkheid tot opschalen en vervangen Het planMER onderzoekt waar binnen de RES windenergie mogelijk is en onder welke voorwaarden. Naast nieuwe gebieden is het opwaarderen van bestaande turbines belangrijk, omdat dit met minder turbines meer vermogen en duurzame stroom oplevert, met minder impact op de omgeving. Het bestemmingsplan Landelijk gebied Harenkarspel staat vervanging van windturbines met een marge van +10% toe. Het is essentieel dat de mogelijkheid om nieuwe turbines te plaatsen en bestaande te vervangen in het planMER behouden blijft. Dit is cruciaal voor de nationale en regionale doelstellingen voor windenergie, zeker gezien de geopolitieke situatie en marktonwikkelingen.	Het planMER is niet gericht op, en bevat geen beoordeling van de mogelijke effecten van opschaling / repowering. Het voorgenomen besluit van de provincie laat de bestaande planologische mogelijkheden ongewijzigd. Voor repowering: zie de algemene beantwoording sub D.	nee
Indiener 28				
28	1	Relatie met programma 380 kV en programma ruimte voor defensie Wij begrijpen dat inhoudelijk nog niet veel gezegd kan worden over de consequenties van de in het planMER benoemde programma's 380 kV Noord-Holland Noord netuitbreiding en het Programma ruimte voor defensie. De relatie van deze programma's met de zoekgebieden wordt echter niet voldoende gelegd. Er wordt gezegd (bijvoorbeeld in tabel 12-2 op p. 158) dat er interferentie is met zoekgebieden maar het blijft bij die opmerking. Dat kan de indruk wekken dat de consequenties voor zoekgebieden heel beperkt zijn. Terwijl het in werkelijkheid een showstopper kan zijn. Meer duiding is daarom wenselijk.	In het planMER zijn raakvlakprojecten benoemd, waaronder het programma ruimte voor Defensie en de uitbreiding van het hoogspanningsnet. Deze informatie is voldoende voor het nu te nemen besluit. Bij concrete ontwikkelingen voor zoekgebieden is het uiteraard nodig rekening te houden met de genoemde raakvlakprojecten.	nee
28	2	Afstandsnormen geluid	In het planMER is voor alle zoekgebieden een indicatie gegeven van de kans op hinder als gevolg van het geluid van windturbines. Hierbij is op basis van op eerdere onderzoeken gebaseerde relaties tussen afstand, geluidniveau en kans	nee

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		In het planMER is v.w.b. geluid geteld op basis van afstandsnorm tot woningen (nl. het aantal gehinderden in de schil 0 - 600 m rond de zoekgebieden). Graag zien wij in de planMER toegelicht waarom in tabel 5.2 het uitgangspunt 600 meter wordt laten zien en niet ook de aantallen behorend bij de in het planMER genoemde uitgangspunten van 300, 900 en 1200 meter. De overlast door geluid wordt immers niet gemeten door de afstand maar door het aantal decibel. Het hanteren van 1 getal, 600 meter, wekt de indruk dat dit een vastgestelde norm betreft met een bepaalde status. Een brief van VNG uit april 2023 zegt, als reactie op twee onderzoeken gepubliceerd over de effecten van afstandsnormen voor windturbines op land, daarover het volgende: <i>Het beschermen van omwonenden van windturbines is van groot belang. Wij zijn van mening dat hinder voor omwonenden zo veel mogelijk moet worden voorkomen met een goede wetenschappelijke onderbouwing, zoals dat ook gebeurt bij andere bronnen van hinder. Vaste afstandsnormen zijn daarvoor niet geschikt, omdat de geluidsproductie afhankelijk is van het type turbine en omdat de overdracht van geluid, trillingen en slagschaduw afhankelijk is van omgevingsfactoren zoals begroeiing en bebouwing. Het is nodig om voor iedere situatie te berekenen bij welke afstand de gewenste bescherming aan inwoners kan worden gegarandeerd op zo'n manier dat het de klimaatdoelstellingen niet onmogelijk maakt. Bovendien willen we dat innovatie van windturbines, zoals de ontwikkeling van stillere windmolens, doorgaat. Een vaste afstandsnorm draagt daar niet aan bij. Ook willen we dat lokaal maatwerk, afhankelijk van de omgeving, mogelijk blijft.</i> Daarbij is het hanteren van afstandsgrenzen niet in lijn met de geest van de Omgevingswet. Daarin wordt niet gewerkt met richtgetallen maar volgt toetsing vanuit de gedachte dat elke situatie specifiek wordt onderzocht.	op hinder hat aantal potentieel gehinderden bepaald. Hierbij zijn ook de woningen op een grotere afstand dan 500 meter meegenomen. In het MER is aangegeven dat niet is gewerkt met normen: niet voor de geluidbelasting en niet voor de afstanden. De afstanden zijn in het MER alleen gehanteerd om te laten zien welke ruimte overblijft (niet wordt uitgesloten) als verschillende normen voor de afstand worden gehanteerd. Dit is toegelicht in het MER. Voor concrete projecten dien uiteraard specifiek onderzoek naar de effecten plaats te vinden.	
28	3	Boekelermeer Alkmaar De mogelijkheden voor het plaatsen van windmolens op bedrijventerrein Boekelermeer Alkmaar zijn eerder onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat er binnen het gebied geen ruimte beschikbaar is. De Boekelermeer is een	zie de algemene beantwoording sub E. Gezien dat antwoord is een nadere inhoudelijke reactie niet nodig	ja

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		intensief gebruikt bedrijventerrein met een reeds goed ingevulde ruimtelijke structuur. Verdere plaatsing van windmolens leidt tot conflicten met bestaande bedrijfsactiviteiten, veiligheidsnormen en planologische kaders. Wij verzoeken u om bedrijventerrein Boekelermeer Alkmaar uit de alternatievenscan van de Plan-MER te verwijderen. Wij hechten waarde aan een zorgvuldig en efficiënt proces en achten het niet wenselijk om gebieden te betrekken waarvan reeds vaststaat dat zij niet geschikt zijn voor verdere windenergieontwikkeling.		
28	4	Discrepancie in provinciaal beleid en MER Overigens zien wij een discrepantie in het gepresenteerde provinciaal beleid zoals verwoord in het planMER en het beleid neergelegd in de provinciale omgevingsvisie.	Deze zienswijze wordt niet gedeeld.	nee
Indiener 29				
29	1	Toetsbare en hanteerbare geluidsnormen Geluid van windturbines heeft een nadelig effect op de leefomgeving en de gezondheid van de mensen die in de nabijheid daarvan leven, wonen en werken. Adequate normering van het hoorbare en het niet hoorbare geluid (infrason - <20 Hz) ontbreken in de plan MER wind op land. De enige norm waarover geschreven wordt is de Lden norm en deze is -als jaargemiddelde- inadequaet, niet meetbaar en dus ook niet handhaafbaar. Dit betekent dus dat er in het geheel geen toepasbare normen zijn terwijl het wel de leefomgeving en de gezondheid van de omwonenden betreft waarvan de zorg en verantwoordelijkheid voor een belangrijk deel berust bij de Provincie. In plan MER dienen er m.i. toetsbare en hanteerbare geluidsnormen aangegeven te zijn die als leidraad gebruikt kunnen worden in de hierop volgende project-MER plannen zodat het voorzorgprincipe ingevuld wordt.	Zie de algemene beantwoording onder C.	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland
projectnummer 0490690.100
11 april 2025
Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		Stichting Oostewind verzoekt daarom in “Plan-MER wind op land” toetsbare en handhaafbare geluidsnormen op te nemen.		
Indiener 30				
30	1	Zoekgebied 16 in alle kaarten uitbreiden naar RWZI In het planMER lijkt het terrein van rwzi Geestmerambacht zelf echter niet te zijn aangeduid als potentieel zoekgebied voor wind. Zie figuur C in bijlage 1 op bladzijde 164. In figuur S.1 op bladzijde 7 daarentegen is het zuiveringsterrein wel (gedeeltelijk) aangeduid. Wij vragen ons af of dit een omissie is die per abuis is ontstaan, aangezien de locatie wel is onderzocht en naadloos aansluit bij zoekgebied 16 voor wind op het terrein van het recreatieschap direct ten zuiden van de rwzi. Wij zouden u willen verzoeken de rwzi als potentieel zoekgebied voor wind mee te nemen in de planMER. Verder lijkt er op bladzijde 109 een tegenstelling te staan over het zoekgebied 'Geestmerambacht langs N504' (16): • In de 2e alinea van paragraaf 8.4.1 staat dat het gebied geen of weinig effect zal hebben op stedelijke functies en/of infrastructuur. • In de 3e alinea van paragraaf 8.4.1 staat dat het gebied mogelijk beperkingen ondervindt van bedrijventerreinen en/of andere stedelijke functies.	De locatie Geestmerambacht is ten opzichte van de oorspronkelijke begrenzing aangepast. In de bijlage bij het MER is per abuis een oud kaartje opgenomen. Dit wordt aangepast. Dit verouderde kaartje verklaart de ogenschijnlijke tegenstelling. Zie ook de beantwoording bij 25.1.	ja
30	2	Tegenstelling voor zoekgebied 16 voor ruimtegebruik Locatie Helsdeur Voor de locatie De Helsdeur in Den Helder heeft HHNK door GIS onderzoek naar ruimtelijke mogelijkheden en belemmeringen de inpassing voor twee á drie turbines met een tiphoogte van 225 tot 250 meter in beeld gebracht. De conclusies over de ruimtelijk inpassing komen overeen met de bevindingen uit het planMER. HHNK ziet grotere turbines op deze al bestaande windlocatie als een goede kans om tezamen met locatie rwzi Geestmerambacht in de eigen energiebehoefte te kunnen voorzien. Uiteraard zal HHNK te zijner tijd in gesprek gaan met het Rijksvastgoedbedrijf en de bevoegde gezagen om mogelijke verstoring of belemmeringen te	Deze zienswijze vraagt niet om een reactie van GS. Wij stellen het op prijs op de hoogte te worden gehouden van ontwikkelingen in het genoemde zoekgebied.	nee

Indien er nr.	Zienswijze nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		bespreken, alvorens te starten met een nieuw windinitiatief bij gemaal De Helsdeur. Indien nodig kunnen mitigerende maatregelen worden toegepast en kan in overleg worden besproken wat de voorkeurslocaties voor de turbines zijn.		
Indiener 31				
31	1	Methode Geluid De locaties binnen het werkgebied van ODIJmond zijn niet de meest gunstige locaties in verband met aantal geluidgehinderden. ODIJmond adviseert om ook laag frequent geluid mee te nemen in de MER voor een volledig beeld bij de besluitvorming. Onderzoeklocaties binnen het werkgebied van ODIJmond laten relatief veel geluidgehinderden zien, dit is wat ODIJmond betreft minder wenselijk. Ondanks dat het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving nog niet officieel in werking is, moet wel rekening gehouden worden met de nieuwe standaardwaarden. Laag frequent geluid wordt kort benoemd, maar is niet nader onderzocht. ODIJmond heeft gepleit voor een gedegen (landelijk) onderzoek met als resultaat toereikende wettelijke normen voor LFG.	In het PlanMER is geen specifieke aandacht besteed aan Laagfrequent geluid. Dit is gedaan omdat op grond van literatuur over geluidemissie en geluidhinder van windturbines. Zie hiervoor de algemene beantwoording sub C.	nee
31	2	Natuur ODIJmond heeft de volgende opmerkingen betreffende Natura2000-activiteit: Op pagina 94 van het milieueffectrapport wordt het volgende vermeld: "Tata Steel (15) grenst aan het Natura 2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat. Dit gebied is echter niet aangewezen voor habitattypen." Het lijkt er op dat hier soorten bedoeld wordt. Het gebied is wel aangewezen voor habitattypen.	De opmerking van de inspreker is terecht. De betreffende habitattypen zijn echter niet gevoelig voor beïnvloeding door windturbines.	nee
31	3	Omgevingsveiligheid Bij het plaatsen van windturbines (of windparken) zijn voor het aspect externe veiligheid de volgende onderdelen van belang: Het plaatsgebonden risico, de effecten van het falen van een windturbine op andere risicobronnen, buisleidingen en transportroutes (domino-effecten), beperkingen bouwhoogte en radarverstoring vanwege vliegverkeer van en naar luchthaven Schiphol, radar- en zichtverstoring voor scheepvaartverkeer. In de plan-MER is het aspect omgevingsveiligheid en de mogelijke risico's beschreven. Geconcludeerd wordt dat het aspect omgevingsveiligheid per plangebied nader moet worden onderzocht. In een later stadium moeten dan ook de risico's worden berekend met een QRA.	Onderzoek van de omgevingsveiligheid dient inderdaad te worden onderzocht bij een concreet voornemen tot het realiseren van een windpark.	nee
31	4	Luchtkwaliteit	De effectbeschrijving in het MER is voldoende voor het nu te nemen besluit. Zoals aangegeven in het MER en in de algemene beantwoording sub A moeten	nee

Nota van Beantwoording MER Wind op Land

Provincie Noord-Holland

projectnummer 0490690.100

11 april 2025

Provincie Noord-Holland

Indien er nr.	Zienswijz e nr.	Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten van Noord-Holland	Wijziging in besluit en/of MER?
		De effectbeoordeling van 'mogelijke emissies' via de lucht is onvoldoende onderbouwd in de MER. In de MER wordt verwezen naar een quickscan van het RIVM uit 2022 waaruit blijkt dat o.a. in de coatings van de windturbines chemische stoffen zitten die volgens Europese wetgeving als gevaarlijk voor mens en milieu zijn beoordeeld. Deze stoffen kunnen met regenwater in het milieu terechtkomen. Hiernaast komen naar schatting per jaar per turbine tussen de 3,1 gram tot 14 kilogram microplastics vrij. Door het RIVM wordt aangegeven dat aanvullend onderzoek nodig is om tot een nauwkeurigere inschatting te komen. Wij adviseren om in de MER de toepasbaarheid en beschikbaarheid van windturbines met coatings waar geen of weinig gevaarlijke stoffen uit vrijkomen te onderzoeken.	voor concrete projecten in de zoekgebieden nog de benodigde procedures worden doorlopen. Daarin kan zo nodig ook aandacht worden besteed aan het door de indiener aangedragen effect.	

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere

www.anteagroup.nl